

BELIŠĆE 2020

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA BELIŠĆA
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020.

Lipanj, 2015.

NARUČITELJ

Grad Belišće
Kralja Tomislava 206
31551 Belišće

ZА NARUČITELJA

Dinko Burić, gradonačelnik

IZVOĐAČ

Modra nit d.o.o.
Lorenza Jägera 6/3
31000 Osijek

VODITELJICA TIMA ZA IZRADU STRATEGIJE

Sonja Vuković

OBLIKOVANJE

Ante Vekić, Boris Munk | Modra nit d.o.o.

LEKTURA

Sonja Nedić

BELIŠĆE 2020

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA BELIŠĆA
ZA RAZDOBLJE 2015. - 2020.

Lipanj, 2015.

I. SADRŽAJ

1. Riječ Gradonačelnika	2
2. Uvod.....	9
2.1. Osnovne informacije vezane za Europu 2020, ruralni razvoj, zajedničku poljoprivrednu politiku, regionalno-razvojnu politiku i prilike za Grad Belišće iz EU fondova.....	10
3. Metodološki pristup	15
4. Analiza internog okruženja	19
5. Analiza eksternog okruženja	25
5.1. Geoprometni položaj.....	26
5.2. Upravni ustroj.....	27
5.3. Gospodarstvo.....	27
5.4. Stanovništvo.....	28
5.5. Obrazovanje	29
5.6. Kulturne i povijesne znamenitosti i turistička ponuda	30
5.7. Vjerski život.....	31
5.8. Socijalna skrb	32
5.9. Sport.....	33
6. Ključni dionici razvoja/stavovi lokalnih dionika	35
6.1. Javni sektor	36
6.2. Sektor poljoprivrede	37
6.3. Sektor gospodarstva	39
6.4. Civilni sektor	40
7. SWOT analiza i kritični čimbenici razvoja.....	45

8. Buduća razvojna usmjerenja	51
8.1. Konkurentno gospodarstvo	52
8.2. Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti	52
8.3. Konkurentna poljoprivredna proizvodnja	53
8.4. Razvijeni ljudski potencijali	53
8.5. Visoka kvaliteta življenja	53
9. Vizija 2020	55
10. Strateške odrednice razvoja	57
11. Planirani projekti relevantni za razvoj/proračunsko utemeljenje	61
12. Komunikacijski plan	71
12.1. Uvod	72
12.2. Ciljevi	72
12.3. Plan komunikacijskih aktivnosti prema pojedinim ciljanim skupinama	73
12.4. Aktivnosti	75
13. Popis priloga	77
13.1. Obrazac za prikupljanje projekata/projektnih ideja	78
13.2. Popis osoba koje su sudjelovale i izradi Strategije razvoja Grada Belišća za razdoblje 2014.-2020.	79
13.3. Sektorske SWOT analize	82
13.3.1. društvene djelatnosti i ocd	82
13.3.2. gospodarstvo	84
13.3.3. poljoprivreda	86
13.3.4. javni sektor	88

II. POPIS KRATICA

EAGF – europski poljoprivredni garancijski fond (eng. European Agricultural Guarantee Fund)

EARDF – europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (eng. European Agricultural Fund for Rural Development)

EIP – europsko inovativno partnerstvo (eng. European Innovation Partnership)

EU – Europska unija

JLS – jedinice lokalne samouprave

LEADER – veza među aktivnostima razvoja ruralnog gospodarstva (fran. Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale)

OBŽ – Osječko-baranjska županija

OCD – organizacije civilnog društva

OP – operativni program

PCM – upravljanje projektnim ciklusom (eng. Project Cycle Management)

RH – Republika Hrvatska

SRGB – Strategija razvoja Grada Belišća

SRR – strategija regionalnog razvoja

SWOT – snage (eng. strengths), slabosti (eng. weaknesses), prilike (eng. opportunities), prijetnje (eng. threats)

ZPP – zajednička poljoprivredna politika

01

Riječ Gradonačelnika

Poštovani Belišćani i Belišćanke,

zadovoljstvo mi je kao gradonačelniku Belišća upoznati vas sa strateškim dokumentom koji će, ponajprije mojim suradnicima i meni, olakšati buduće planiranje aktivnosti u različitim područjima i sektorima u nadležnosti Grada.

Svi planirani koraci i projekti usmjereni su ka razvijenijem, bogatijem i modernijem Belišću i zadovoljnijim građanima.

Svakako treba istaći kako je važno što su u izradi Strategije sudjelovali predstavnici svih segmenta života našega Grada: od gospodarstva, preko kulture, sporta, nevladinih udruga, poljoprivrednika, uposlenika javne uprave itd. Brojni sudionici bili su dio velikog tima podijeljenih u radne skupine i ovim putem vam svima želim zahvaliti na doprinosu. Činjenica jest da smo mi – aktualna vlast – pokrenuli ovaj projekt, ali njega se mora gledati kao naš zajednički dokument koji bi trebao poslužiti budućim generacijama i našim nasljednicima u vođenju Grada.

Na međusobnim radnim sastancima bilo je različitih viđenja, sugestija, prijedloga, želja i očekivanja koje je bilo potrebno pretočiti u službeni dokument, imajući u vidu što realniju sliku raspoloživih ljudskih, finansijskih i materijalnih resursa.

Razvojna strategija opisuje Grad Belišće kao mali grad visoke kvalitete života, vodeći računa o tradiciji sporta, kulturne i povijesne baštine te ostalim važnim segmentima

► Dr.med. **Dinko Burić**, Gradonačelnik Grada Belišća

života kako bi svakom od nas Grad Belišće bio sigurna i poticajna sredina. Imajući u vidu da Grad u većoj mjeri čine ljudi koji u njemu žive i rade, a u manjoj mjeri infrastruktura. Čeka nas dosta napornog rada, prilagodbe različitim trendovima te iskorištanja mnogobrojnih prilika koje nam se nude kao članici EU.

Hvala vam svima na podršci u realizaciji ciljeva koje smo zacrtali, a koje želimo i ostvariti.

02

Uvod

Temelj za izradu Strategije razvoja Grada Belišća je analiza društvenog i gospodarskog stanja i prevladavajućih čimbenika u trenutku izrade strategije kao i prepoznatih izazova i trendova u razvoju pojedinih sektora na području Grada Belišća, imajući u vidu kontekst ostalih relevantnih strategija¹, operativnih programa² i politika³ koje daju okvir za rast i razvoj u razdoblju do 2020. godine.

Strateško planiranje predstavlja priliku za fokusiranje vizije i razvojnih prioriteta u odnosu na promjenjivu okolinu te osiguravanje uvjeta i okvira u kojima će Grad Belišće ostvariti svoje strateške ciljeve. Strateški dokumenti na nacionalnoj razini zbog svoje važnosti ne smiju biti zanemareni prilikom utvrđivanja glavnih smjernica rasta i razvoja u pojedinim sektorima. Usvojene strategije na nacionalnoj razini, kao i one koje su u izradi, moraju biti usko povezane s EU strategijama, a lokalne strategije, pa tako i Strategija razvoja Grada Belišća, moraju biti međusobno usklađene.⁴

---

¹ Strategija 2020.; OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020.; OP razvoja ljudskih potencijala

² OP konkurentnost i kohezija; OP razvoja ljudskih potencijala; OP tehnička pomoć

³ Regionalna i kohezijska politika; Zajednička poljoprivredna politika; Zajednička ribarska politika; Politika zaštite okoliša; Politika prometne povezanosti i infrastrukture; Energetska politika; Industrijska politika i politika na području istraživanja; Socijalna politika i politika zapošljavanja

⁴ Strategije na nižim razinama utvrđuju posebne ciljeve uskladene s višim razinama te mjeru i aktivnosti za njihovo postizanje, uzimajući u obzir vlastite mogućnosti i kapacitete.

2.1. Osnovne informacije vezane za Europu 2020, ruralni razvoj, zajedničku poljoprivrednu politiku, regionalno-razvojnu politiku i prilike za Grad Belišće iz EU fondova

EUROPA 2020 – STRATEGIJA ZA PAMETAN, ODRŽIV I UKLJUČIV RAST temeljni je strateški dokument Europske unije za razdoblje 2014.-2020. Prioriteti i ciljevi određeni ovom Strategijom ugrađuju se u sve sektorske strateške i planske dokumente te druge dokumente niže razine. Zemlje članice dužne su ove prioritete ugraditi u nacionalne i regionalne programske dokumente, a fondovi i instrumenti financiranja pomagat će u realizaciji projekata kod kojih je jasna povezanost s tim ciljevima i prioritetima. Europska komisija istaknula je sedam inicijativa/tema kojima će nastojati ubrzati dostizanje svakog od postavljenih ciljeva:

- Inovativna Unija** – poboljšanje okvira i pristupa izvorima financiranja za istraživanje i inovacije te osiguravanje da se inovativna ideja pretvori u proizvod ili uslugu koja kreira rast i zapošljavanje.
- Mladi na potezu** – poboljšanje kvalitete obrazovnog sustava i olakšavanje ulaska mladih na tržište rada.
- Digitalno vrijeme za Europu** – ubrzavanje uvođenja brzog interneta

i ostvarivanje koristi jedinstvenog digitalnog tržišta za stanovništvo i gospodarstvo.

4. Efikasna upotreba resursa u Europi

– povećanje efikasnosti gospodarstva u upotrebi resursa, povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora, moderniziranje prijevoznog sektora i promoviranje energetske učinkovitosti.

5. Industrijska politika za vrijeme globalizacije

– poboljšanje poslovног okruženja, posebice za male i srednje poduzetnike te poticanje razvoja snažne industrijske osnove koja će biti konkurentna na svjetskom tržištu.

6. Vrijeme za nove vještine i zapošljavanje

– modernizacija tržišta rada, kroz cjeloživotno obrazovanje i veću mobilnost osigurati bolje uravnoteženje ponude i potražnje na tržištu rada.

7. Europska platforma protiv siromaštva

– osigurati društvenu i teritorijalnu koheziju. Takvu da korist od rasta gospodarstva bude što šire raspoređena te da se siromašnima i društveno isključenima osigura život u dostojanstvu i društvenoj uključenosti.

RURALNI RAZVOJ – ključni prioriteti ruralnog razvoja za razdoblje 2014.-2020., koji su ujedno i prioriteti Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj:

- ▶ transfer znanja i inovacija
- ▶ konkurentost svih oblika poljoprivrede i održivosti farmi

- ▶ organizacija proizvodnog lanca i upravljanje rizicima
- ▶ zaštita, obnova i unapređenje ekosustava
- ▶ učinkovito korištenje resursa te krećanje prema smanjenju emisije CO₂ i gospodarstvu otpornom na klimatske promjene
- ▶ socijalna uključenost, smanjenje siromaštva i ekonomski razvoj ruralnih prostora

Neki od ključnih modela putem kojih će se provoditi politika ruralnog razvoja su: LEADER, kooperacija, klasteri, proizvodne grupe, umrežavanje te EIP (European Innovation Partnership).

ZAJEDNIČKA POLJOPRIVREDNA POLITIKA (ZPP)

– jedna je od najznačajnijih politika EU-a. Ponekad je opisuju kao politiku s tri dimenzije: potpora tržištu, dohodovna potpora i ruralni razvoj. Ovo je vidljivo iz iznosa sredstava namijenjenih provedbi ove politike. Osnovna svrha ZPP-a je stabilna i održiva poljoprivredna proizvodnja, proizvodnja hrane, zaštita okoliša ruralnih prostora te njihov razvoj i integracija. Osim toga definirana su i dva temeljna cilja ZPP-a: poboljšati poljoprivrednu produktivnost kako bi se potrošačima osigurala redovita opskrba hranom po prihvatljivim cijenama, a poljoprivrednicima primjerena zarada.

Važno je da lokalna i regionalna razina države, poljoprivredni proizvođači te gospodarski i drugi sektori na ruralnim

prostorima u svojem planiranju razvoja i pripreme projekata računaju na sredstva EAGF-a⁵ i EARDF-a⁶.

REGIONALNO-RAZVOJNA POLITKA – jedna je od najstarijih i najvažnijih zajedničkih politika EU-a kojoj je cilj smanjenje razvojnih razlika među regijama zemalja članica, a Odbor regija je prva regionalna institucija koja formalno utječe na procese javnih politika EU-a. Činjenica da se više od trećine sveukupnog proračuna EU-a usmjerava na financiranje regionalne politike, dovoljno govori o naporima smanjenja jaza u stupnjevima razvoja pojedinih EU regija, pri tome dajući poseban značaj stvaranju razvojnih potencijala i iskorištavanju specifičnih prednosti samih regija.

Ciljevi regionalne politike jesu smanjenje ekonomskih i socijalnih razlika među nejednakim razvijenim regijama zemalja članica i poticanje njihove konkurentnosti, kao i jačanje atraktivnosti regija te povećanje broja zaposlenih.

Temeljna načela Regionalne politike su:

- ▶ koncentracija sredstava, napora i izdataka – najveći dio sredstava usmjeren je na siromašne regije, ulaganje je usredotočeno na određene aspekte, a finansijska sredstva su planirana po principu N+2⁷.

---

⁵ Evropski poljoprivredni garancijski fond

⁶ Evropski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

⁷ N+2 – dobivena finansijska sredstva se moraju potrošiti do kraja druge godine od njihove dodjele.

- ▶ programiranje – regionalnom politikom financiraju se višegodišnji nacionalni programi koji su usklađeni s ciljevima i prioritetima EU-a, a ne pojedinačni projekti.
- ▶ načelo partnerstva – primjenjuje se na svim razinama postupka programiranja, a time se osigurava djelovanje prilagođeno potrebama i prioritetima lokalne i regionalne razine.

PRIlike za grad Belišće korištenjem EU

FONDOVA – operativni program „Konkurenčnost i kohezija“ 2014.-2020. je ključni strateški i programski dokument usvojen od strane Vlade RH i Europske komisije 12. prosinca 2014. godine, kojim se otvaraju prilike za podršku razvojnim projektima županija, gradova i općina u RH. Postoji devet prioritetnih osi + os tehničke pomoći koje u okviru svojih prioriteta ulaganja imaju predviđene projektne aktivnosti koje se odnose na:

1. jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
2. korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
3. poslovna konkurenčnost.
4. promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
5. klimatske promjene i upravljanje rizicima
6. zaštita okoliša i održivost resursa
7. povezanost i mobilnost

8. socijalno uključivanje i zdravlje
9. obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE

HRVATSKE, koji je od strane Europske komisije odobren u svibnju 2015. godine, jednako tako predstavlja veliku priliku za Grad Belišće, budući da sva prigradska naselja (8) imaju manje od 2.000 stanovnika što ih čini prihvatljivim za ulaganja u okviru ovog programa koji nudi mogućnosti razvoja ruralnog prostora kroz uređenje naselja, kroz poticanje poljoprivredne proizvodnje, ali i kroz razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom prostoru.

Nakon Odluke o izradi strategije, procesa zajedničke izrade te usvajanja Strategije razvoja Grada Belišća od strane Gradskog vijeća, treba što prije započeti s realizacijom planiranih aktivnosti uz neposredno vezivanje s realnim proračunskim sredstvima kroz koje treba osigurati svoj udio u povlačenju sredstava iz EU fondova.

03

Metodološki pristup

Osnovna je svrha strateškog planiranja da sve aktivnosti pojedinih subjekata/dionika istraži i oblikuje te da na osnovu toga odluči koji je to realan i ostvariv put ka realizaciji zajednički definiranih ciljeva. Jedinice lokalne samouprave (JLS) u RH imaju već više godina priliku za sudjelovanje na raznim natječjima dodjele sredstava, bilo na nacionalnoj ili EU razini te na taj način bitno poboljšati kvalitetu života i ekonomski mogućnosti stanovnika. Mnogim JLS-ovima nedostaju finansijski kapaciteti za ostvarenje ključnih iskoraka u stvaranju puta održivog razvoja lokalne zajednice. Postojanje sredstava, koja stoje na raspolaganju kako bi se upravo djelovalo u smjeru lokalnog razvoja, otvara priliku za značajne promjene.

U procesu izrade Strategije razvoja Grada Belišća bilo je važno prikupiti informacije iz svih relevantnih izvora (predstavnici javnog, gospodarskog/poslovnog i civilnog sektora), zbog utvrđivanja ključnih elemenata o željenim pravcima razvoja. Tijekom zajedničkih radionica promišljalo se o budućem razvoju Grada te mogućim scenarijima događanja uzimajući u obzir kompleksnost i lokalne specifičnosti važne za pojedine sektore te se isticala važnost aktivnog pristupa svih sudionika planiranja.

Primjena metodologije zajedničkog pristupa gradi snažan temelj za nastojanja lokalne samouprave da djelotvorno udovolji novim odgovornostima i funkcijama u okruženju koje je usmjereni prema pojedinih sektorima.

Sudjelovanjem članova šire zajednice poboljšava se komunikacija između privatnog i javnog sektora, odnosno gospodarstvenika i civilnih udruga s jedne i predstavnika lokalne samouprave s druge strane, čime se dobiva sinergijski učinak u odvijanju gospodarsko-razvojnih aktivnosti. Suradnjom javnog i privatnog sektora jača se sposobnost lokalnog gospodarskog razvoja, a zajednički rad na planiranju izgrađuje zajednicu i mobilizira resurse zajednice u postizanju zajedničkih ciljeva.

U procesu izrade Strategije kroz četiri sektorske radionice izradila se analiza resursa i potencijala za razvoj te je na radionici međusektorskog tima usvojena objedinjena SWOT analiza svih sektora, usuglasile su se vrijednosti, odredili ciljevi i prioriteti na kojima će se zasnivati mjere i aktivnosti.

Nakon toga radna je skupina, uz ekspertizu stručnog tima, dala prijedlog mjera po ciljevima kao i horizontalne mjere SRGB-a.

Važan dio strategije svakako je i lista potencijalnih projekata te projektnih ideja koje se prikupljaju tijekom izrade strategije, a poglavito tijekom procesa javne rasprave koja je otvorena i dostupna svim građanima.

Cjelokupni proces izrade nastojao je biti transparentan i otvoren za ideje i prijedloge svih stanovnika Grada Belišća kako bi se postigla potrebna uključenost te osjećaj sudjelovanja i suvlasništva nad strategijom kao završnim dokumentom. Na taj način postiže se i uravnoteženost ciljeva

urbane i ruralnih sredina te uključenost svih sektora društva.

Građani naselja Belišće i prigradskih naseљa Bistrinci, Bocanjevci, Gat, Gorica Val-povačka, Kitišanci, Tiborjanci, Veliškovci i Vinogradci, kao i pripadajuće institucije, gospodarstvenici i organizacije civilnoga društva bili su redovito obaviještavani:

- ▶ o početku izrade Strategije (objava na službenim stranicama Grada Belišća te kroz lokalne medije)
- ▶ o sadržaju nacrt-a Strategije i završnog dokumenta (dostupno putem službene web-stranice Grada Belišća)
- ▶ javnim pozivom za dostavu projekata i projektnih ideja (objava kroz lokalne medije i putem službene web-stranice Grada Belišća)
- ▶ javnim pozivom za davanje komentara i prijedloga smjernica razvoja (putem web-stranice, dostupnih e-mail adresa te društvenih mreža)

04

Analiza internog okruženja

U Gradu Belišću postoji kultura industrijskog rada, ali nije dovoljno razvijena kultura poduzetništva. U procesu izrade Strategije komuniciralo se s javnim, privatnim i civilnim sektorom.

Svi sektori izdvojili su osnovne probleme u lokalnoj zajednici:

- ▶ visoka stopa nezaposlenosti i socijalna nesigurnost, tj. i oni koji su trenutno u nekoj vrsti radnog odnosa, bilo na određeno ili neodređeno vrijeme, u visokom stupnju rizika od gubitka posla
- ▶ pad životnog standarda – porast siromaštva
- ▶ obiteljski problemi – konflikti i nasilje u obitelji, zanemarivanje, razvodi, samohrani roditelji, maloljetnička delikvencija, porast kriminala
- ▶ zdravstveni problemi – alergije, teža oboljenja (bolesti srca i krvožilnog sustava, plućni bolesnici, maligne bolesti); različiti oblici ovisnosti (pored poznatih, javljaju se i ovisnosti o igrama na sreću – kladionicama, kao i virtualne ovisnosti)
- ▶ apatičnost – nedostatak samopouzdanja, motivacije, sklonost traženju kratkoročnih rješenja koja kasnije dovedu do još većih problema
- ▶ sve veća socijalna isključenost i marginalizacija pojedinaca i skupina
- ▶ nedostatak sustavne institucionalne skrbi za osobe treće životne dobi te za osobe s poteškoćama u razvoju
- ▶ nedostatak sustavne institucionalne skrbi za darovitu djecu i mlade
- ▶ nedostaje sustav potpore na lokalnoj razini procesu cjeloživotnog učenja (formalne i neformalne edukacije)

Grad Belišće je u svojoj neposrednoj okolini kao i na razini regije prepoznat kao Grad papira, sporta i kulture te Grad zdravog življenja, znanja i poduzetništva. Važno je zadržati takvu sliku, ali je i neophodno definirati i obnoviti one sadržaje koji su nekad bili sastavni dio Grada:

- ▶ neophodno je definirati novi/stari građanski model kulturne politike Grada Belišća koja bi se nadovezala na formu po kojoj je Belišće i prepoznato (kino, kazalište, manifestacije otvorenog tipa), a za koje treba osigurati odgovarajuću infrastrukturu. Nadalje, promocija lokalne povijesne baštine i tradicije (obitelj Gutmann, znameniti Beliščani, arhitektura, priča uz određene objekte – zgrade, spomen vlak itd.) dio je kulture Grada koja ujedno ima turistički razvojni potencijal. Ovakav koncept zasniva se na načelima kvalitete života, brige o okolišu i očuvanju kulturne baštine.
- ▶ Multikulturalnost i interkulturalnost treba njegovati s ciljem unaprjeđenja utjecaja sportske kulture na povećanje kvalitete života građana – osigurati prepostavke za sportska događanja, kvalitetno provođenje slobodnog vremena, poticati mlade na bavljenje

sportom, organizirati međunarodne susrete. Programi koje će Grad ponuditi u okviru budućeg sportsko-rekreativskog centra promovirat će otvorenost i međusobne susrete sportskih, kulturnih i ostalih društava na regionalnoj i međunarodnoj razini, a sve u skladu s europskom dimenzijom. Nedostaje veća i bogatija interaktivna suradnja s drugim osnovnim školama i sportskim udrugama u okruženju, ali i na regionalnoj i međunarodnoj razini jer se razvoj sportskih potencijala djece i mladih često završava na osobnoj inicijativi i upornosti roditelja i pojedinih nastavnika. Upravo moderne tehnologije utječu na mlade da budu fizički neaktivni, a ulaganjem u sportske objekte, u opremanje postojećih sportskih društava, u infrastrukturu u Gradu na različitim lokacijama i prigradskim naseljima osigurat će se institucionalizacija sporta i dalje promovirati i njegovati već prepoznata sportska kultura.

- ▶ obrazovanje – u predškolskoj mreži usluge se pružaju za 200-tinjak djece u dječjem vrtiću „Maslačak“ koji obuhvaća i vrtiće u Bizovcu i Petrijevcima kroz poludnevno i cjelodnevno zbrinjavanje djece, kao i kroz predškolski program („mala škola“). To još uvijek nije dostatno za potrebe okolnih naselja zato je potrebno promišljati i o formiranju programa predškolskog obrazovanja i igraonica u prigradskim naseljima i sl. Važno je naglasiti kako se i sada vodi

računa o inkluzivnom obrazovanju i socijalnom uključivanju Roma, kao i posebna briga o djeci/osobama s invaliditetom (aktivna uključenost škola u program osiguranja pomoćnika u nastavi za učenike s poteškoćama te partnerstvo Grada s udrugama koje provode inkluzivne programe). U Gradu Belišću nalazi se Osnovna škola „Ivana Kukuljevića“ koju pohađa 876 učenika, uključujući i područne škole u Veliškovcima (osmogodišnja) i Vinogradcima (četverogodišnja). U prigradskom naselju Bocanjevcu djeluje četverogodišnja poručna škola u okviru osnovne škole Valpovo.

Grad Belišće nastoji odgovoriti na potrebe lokalnog poduzetništva u smislu usklađenosti obrazovanja s potrebama lokalnog tržišta rada. Naime, zbog snažne industrijske tradicije i stručnog potencijala koji je prepoznat, u Gradu Belišću svoju tvornicu ima i njemačka međunarodna kompanija Harburg Freudenberg sa sjedištem u Hamburgu (Harburg Freudenberg Belišće d.o.o.). Tvrta je uspješni proizvođač CNC strojeva, preša za proizvodnju automobilskih guma. Gledajući dugoročne strateške prioritete tvrtke, već sada se ukazuje potreba za specifičnim stručnim kadrom koji će biti zaposlen u poduzeću, a koji će na najoptimalniji način odgovoriti na potrebe održivosti tvrtke. Grad Belišće nastoji stvoriti preduvjete za ovakav model održivosti, a time postići i nekoliko važnih ciljeva – osigurati ostanak mladih

Ijudi na području Grada, smanjiti stopu nezaposlenosti, a ujedno i pridonijeti gospodarskom oporavku svog područja. Iz ovog razloga Grad Belišće se zalaže za izgradnju srednje strukovne škole u Belišću koja bi svojim programom/kurikulumom osigurala odgovarajuće stručne kadrove, u potpunosti prilagođene zahtjevima tržišta rada.

Pored formalnog obrazovanja sve veća je potreba i za neformalnim oblicima obrazovanja koje će biti svrshodno i odgovoriti na potrebe zajednice: briga o osobama treće dobi, priprema i upravljanje projektima, pokretanje poduzetništva, modeli građanskog udruživanja, podrška radu postojećih udruga itd.

- ▶ briga o zdravlju kao temeljnoj vrijednosti svakog pojedinca odvija se kroz privatne i javne zdravstvene ustanove. Na području djeluju različiti tipovi ustanova koje brinu o zdravlju kao što je ambulanta za zdravstvenu zaštitu žena, ordinacija medicine rada, ordinacije opće medicine, stomatološke ordinacije, specijalistička internistička ordinacija, specijalistička oftamološka ordinacija, što je relativno solidna potkrivenost s obzirom na broj stanovnika (10.825) i dostupnost usluga. Svakako je neophodno poduzeti korake kako bi se otvorilo što više savjetovališta u cilju prevencije narušavanja zdravlja, podizanja razine kvalitete zdravog života, kao i poduzimanje mjera za pružanjem odgovarajućih socijalnih usluga u skladu

s potrebama građana (izrazita potreba za dnevnim i poludnevnim boravkom za odrasle osobe s invaliditetom ili osobe koje ovise o tuđoj brizi).

U procesu izrade Strategije definirani su ključni sektori i dionici iz pojedinih sektora koji će doprinijeti izradi SRGB-a dajući svoje sugestije, informacije, a na osnovu kojih će se definirati strateški ciljevi, prioriteti i mjere koje će doprinijeti njihovom ostvarenju. Konkurentno gospodarstvo, očuvan okoliš, konkurentna poljoprivreda i razvijeni ljudski potencijali su prioriteti proizašli iz zajedničke komunikacije. Pored planiranih strateških ciljeva, prioriteta, prateće infrastrukture, definiranih pratećih programa, Grad će se posvetiti i projektima koje provode drugi subjekti na području Grada Belišća, a nisu direktno povezani s proračunskim sredstvima Grada ili nemaju znatan utjecaj na njih (krupni infrastrukturni projekti kojima se bavi Republika Hrvatska direktno ili indirektno preko javnih poduzeća – ceste, telekomunikacije, zdravstvo, pravna regulativa itd.), a jednako tako podržat će i projekte domaćih i stranih privatnih investitora, pri čemu će se staviti u funkciju servisa za sve poslove iz svoje nadležnosti.

Posebno osjetljiva kategorija na području Grada Belišća su poljoprivrednici kojima je poljoprivreda jedini izvor prihoda. Poljoprivredna proizvodnja na području Grada Belišća odvija se na oko 4.510 ha, većinom na obiteljskim gospodarstvima. Najveći broj

obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i ostalih subjekata poljoprivrednom se proizvodnjom bavi na tradicionalan način, međutim još uvijek nije zadovoljavajuća stopa produktivnosti, a time i prihod. Poljoprivredna gospodarstva su "usitnjena", a sve je veći izazov i kako biti konkurenat na neuređenom tržištu na kojem prevladavaju visoke cijene inputa i nesigurne i rizične cijene proizvoda koje diktiraju isključivo privatni interesi, iako se poljoprivreda, uz turizam, smatra strateškom granom gospodarstva u Republici Hrvatskoj. U usporedbi sa zemljama članicama EU-a produktivnost rada i produktivnost zemljišta je ispod prosjeka. Dodatni problem je i neadekvatno korištenje poljoprivrednih površina u druge svrhe, a postojeći sustav navodnjavanja kao pilot projekt na 500 ha nije u funkciji (poludovršena neiskorištena investicija). Kvalitetna proizvodnja voća i povrća nezamisliva je bez odgovarajućeg sustava navodnjavanja, stoga je još uvijek većina poljoprivrednih proizvođača ovisna isključivo o vremenskim uvjetima. Poljoprivredni proizvođači ističu činjenicu da je lakše proizvesti nego prodati proizvod, a i ukoliko se uspije prodati proizvod, onda je proces prodaje lakši nego konačna naplata. Na području Grada Belišća nedostaju i skladišni kapaciteti kao i hladnjača koja bi mogla prihvati i izvjesno vrijeme očuvati gotove proizvode do pronalaska odgovarajućeg kupca.

Uočena je potreba osvremenjivanja i praćenja svjetskih trendova u pogledu

tehnologije, mehanizacije i organizacije poljoprivredne proizvodnje, kao i marketniga, kako bi se poljoprivreda učinila konkurentnom u europskim razmjerima. Stoga je Grad Belišće pokrenuo dva projekta usmjereni na razvoj i standardizaciju poljoprivredne proizvodnje s naglaskom na edukaciji proizvođača i projektu navodnjavanja površina na području Grada Belišća sa svrhom uvođenja dohodovnijih kultura kao što su povrće, voće i drugo, a i mogućem razvoju ekološke poljoprivrede.

Već duži niz godina stočarstvo na području Grada Belišća je u velikoj krizi, na što ukazuje opadanje broja pojedinih vrsta stoke, a naročito osnovnog stada kao baze razvoja stočarstva. Zbog otežanih uvjeta privređivanja i sve slabijih finansijskih rezultata, proizvođači odustaju od stočarske proizvodnje i sve je više svode u okvire proizvodnje za zadovoljenje osobnih potreba.

Značajnu ulogu u razvoju Grada ima i civilni sektor koji sve više preuzima ulogu u procesu deinstitucionalizacije socijalnih usluga. Veliki broj udruga na području Grada Belišća bavi se prevencijom socijalne isključenosti ili pruža potporu skupinama koje su već marginalizirane kako bi ih ponovo uključile u društvene i radne tokove. Udruge se vode načelom da se planiranje lokalnog razvoja mora zasnovati na načelu socijalne uključenosti. Stoga se u prvi plan stavlja zahtjev za društvenom integracijom i usklađenošću, podrazumijevaći takvo planiranje koje pokazuje posebnu

osjetljivost za potrebe i interes socijalno
osjetljivih skupina.

Tijekom cijelog procesa planiranja vodilo
se računa o međusektorskoj suradnji,
podrazumjevajući da svaka razina i svaki
sektor zadrže svoje osnovne fokuse, a da u
interakciji ostvare zajedničke, sinergijske
učinke u obliku održivog i pravičnog razvo-
ja i bitno unaprijeđene kvalitete života svih
građana.

Grad Belišće je u prethodnom razdoblju
imao nacrt/radnu verziju Programa
ukupnog razvoja Grada Belišća 2009., ali
nije formalno usvojen i nije napravljena
evaluacija postignuća, stoga je neophodno
napraviti i metodologiju praćenja proved-
be SRGB-a 2015.-2020., kao i eventualne
dopune i izmjene ovisno o promjenama u
okruženju.

05

Analiza eksternog okruženja (prostorna, infrastrukturna i gospodarska obilježja Grada Belišća)

5.1. Geoprometni položaj

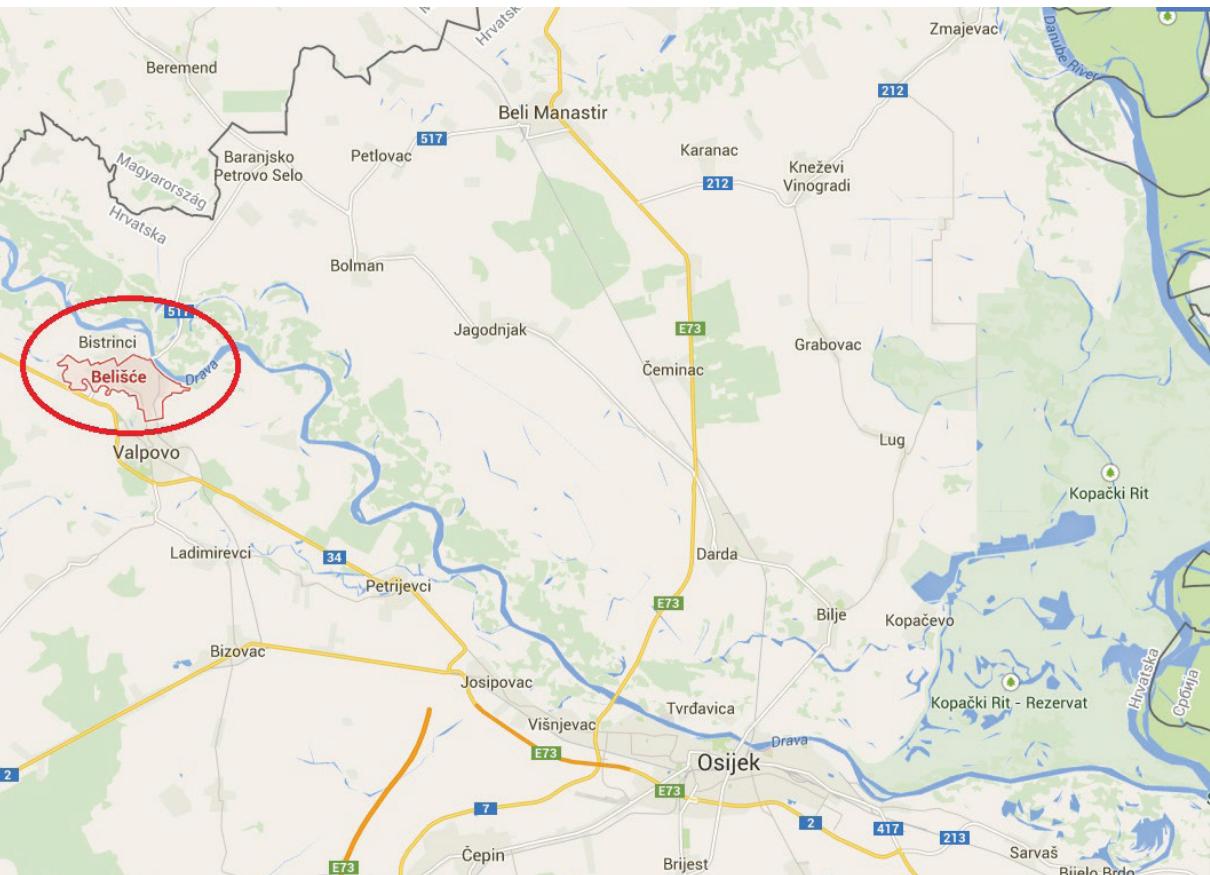
Grad Belišće je jedan od sedam gradova Osječko-baranjske županije koji se prostire na površini od 68,75 km². Čini ga gradsko naselje Belišće te još osam naselja: Bistrinci, Bocanjevci, Gat, Gorica Valpovačka, Kitišanci, Tiborjanci, Veliškovci i Vinogradci. Grad Belišće nalazi se na desnoj obali rijeke Drave kao rubni sjeverozapadni dio Pridravske nizine Osijeka. Na sjeveru je, pretežito riječnim tokom Drave, odijeljen od južne Baranje gdje graniči s Republikom Mađarskom i Općinom Petlovac. Na istoku, Grad Belišće, graniči s Gradom Valpovom, a na zapadu s regijom Slavon-

ske podравine, tj. s Općinom Marijanci i Gradom Donjim Miholjcem.

Grad ima vrlo važan prometni položaj budući se nalazi na cestovnom pravcu koji vodi od Osijeka na zapad, prema Virovitici. Tu svakako treba istaknuti i položaj na rijeci Dravi i sve prednosti koje iz takvog položaja proizlaze.

Grad se, također, nalazi na županijskoj razvojnoj osnovi koju čini sjeverni i podravski pravac razvoja Osijek-Valpovo-Belišće-Donji Miholjac. Jedan od najznačajnijih budućih prometnih pothvata, izgradnja autoceste u koridoru 5C, prolazit će 15-ak kilometara istočno od Belišća.

► SLIKA 1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ GRADA BELIŠĆA

Slavonska i baranjska dravska obala spojene su cestovnim mostom koji je izgrađen i pušten u promet 2001. godine. Tako je Belišće postalo bolje prometno povezano potencirajući razvoj prometa prema Belom Manastiru i Republici Mađarskoj. Preko Bižovca je Belišće povezano sa željezničkim pravcem Osijek-Zagreb, a najbliža zračna luka je Zračna luka Osijek.

5.2. Upravni ustroj

Odlukom Gradskog vijeća od 12. listopada 2011. godine i novim Statutom osvojen je novi administrativni ustroj i upravna politika Grada Belišća, u skladu s tada novim Zakonom o lokalnoj i regionalnoj (područnoj) samoupravi. Gradsko vijeće, Gradonačelnik i upravna tijela Grada Belišća su između sebe podijelili ovlasti i obaveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Grada Belišća.

Gradsko vijeće, čiji rad je uređen Poslovnikom, je predstavničko tijelo građana koje donosi Statut, proračun i druge akte. Vijeće čini 17 vijećnika. Mandat vijećnika traje četiri godine. Sve sjednice Gradskog vijeća su otvorene za javnost, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Gradonačelnik je nositelj izvršne vlasti. Njegova odgovornost je izvršenje gradskog proračuna, a bira se neposredno. Gradonačelnikova prava i dužnosti su regulirana zakonom, a svoju dužnost može vršiti profesionalno ili kao volonter.

Gradska uprava odnosno administracija neposredno provodi i nadzire provođenje općih akata te izvršava i sve druge obveze sukladno nadležnim zakonima. Upravnim tijelima upravljuju pročelnici koji se biraju na temelju javnog natječaja.

Grad Belišće dodjeljuje tri javna priznanja: Počasni građanin Grada, Grb Grada Belišća za postignuća na društvenom i kulturnom planu te Plaketu S. H. Gutmann za postignuća na području gospodarstva i poduzetništva.

5.3. Gospodarstvo

U Gradu Belišću djeluju dvije vrijedne i važne tvrtke: najveći hrvatski proizvođač ambalažnog papira i ambalaže od valovitog kartona Duropack Belišće d.o.o.. Duropack je tvrtka koja je preuzela bivši kombinat Belišće, odnosno tvrtku Belišće d.d., koja pak ima industrijsku tradiciju staru 130 godina i neposredni je nasljednik tvrtke na čijim je temeljima osnovano naselje Belišće. Duropack je i jedan od vodećih proizvođača ambalaže u Istočnoj Europi. Tome u prilog govori i podatak da preko 75% ambalažnog papira i oko 35% ambalaže od valovitog kartona izvozi na svjetsko tržište. Ova tvrtka igrala je važnu ulogu za razvoj cijele regije te je jedan od čimbenika socijalne sigurnosti za oko 400 zaposlenih (2015.).

Od 1998. godine u Belišću svoju tvornicu ima i njemačka kompanija Harburg

Freudenberger (koja ima sjedište u Hamburgu). Ova je tvrtka jedan od vodećih svjetskih proizvođača preša za proizvodnju automobilske gume koja izvozi cijelokupnu svoju proizvodnju. Vrijedno je istaknuti da se svjetski pouzname marke automobilske gume kao što su Goodyear, Pirelli, Continental, Michelin itd. proizvodi na prešama koje su nastale u Belišću. Tvrta danas zapošljava 630 radnika s tendencijom rasta.

Važnost malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva za Grad Belišće ogleda se u formiranim gospodarskim zonama te osnovanom Poduzetničkom inkubatoru Polet. U gospodarskim/poslovnih zonama „Gospodarska zona Belišće“ (uz rijeku Karašicu), „Tržnica Belišće“ i „Gospodarska zona sjever“ rade tvrtke kao što su: Duropac Belišće d.o.o., Harburg-Freudenberger Belišće d.o.o., TEO-Belišće d.o.o., Leistritz turbinske komponente Belišće d.o.o., Anamil d.o.o., Fochista d.o.o., Bilić-Erić Security, Vukovaršped, Baždar d.o.o., M & D, Auto elektro mehanika, Namotaj, obrt Dado, Krep d.o.o., Belkom, Intereuropa, Limarija Šimić, Limarija Sebastijan, Sirius Belišće.

Za novu gospodarsku zonu „Kod pruge“ izrađena je projektna dokumentacija, ishođena građevinska dozvola te se očekuju odgovarajući natječaji koji će pomoći u izgradnji zone koja će biti stavljena na raspolaganje zainteresiranim poduzetnicima.

Gradska komunalna tvrtka Kombel d.o.o. brine o uređenju i čistoći grada te ozbrijanjavanju otpada. Tvrta se bavi i drugim djelatnostima na tržištu. Jedini osnivač tvrtke je Grad Belišće.

Početkom 2014. godine s radom je započela i tvrtka Hidrobel d.o.o. Belišće za vodne usluge koja je osnovana na temelju Zakona o vodama i koja je od tvrtke Kombel d.o.o. preuzela poslove vezane za proizvodnju i distribuciju vode kao i za izgradnju infrastrukture za vodoopskrbu i odvodnju na području Grada Belišća i šire. Također je u 100%-tnom vlasništvu Grada.

Grad Belišće je područje gdje su poljoprivredno zemljишtem i hidroenergetski potencijal rijeke Drave najznačajniji prirodni resursi.

5.4. Stanovništvo

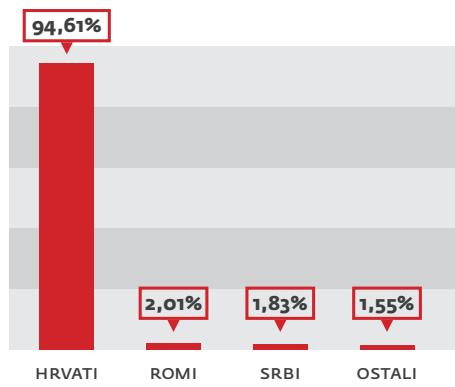
Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Belišće ima 10.825 stanovnika, od čega 6.518 otpada na najveće gradsko naselje Belišće, a ostatak na preostalih osam naselja. Gledano prema spolu, ženskog stanovništva ima više, tj. 51,2%, a ostatak od 48,8% čine muškarci.

Od ukupnog broja stanovništva 68,6% čine radno sposobni od kojih je 51,2% muškaraca i 48,8% žena. Od radno sposobnog muškog stanovništa 24,2% čine stariji od 60 godina, a kod radno sposobnih žena taj broj je 38,1%. Prosječna starost kod radno sposobnih muškaraca je 39, a kod

žena 42,1 godina. Prema podatcima iz rujna 2014. godine⁸ Grad Belišće ima 2.332 zaposlenih, a prema podatcima iz listopada iste godine 1551 nezaposlenih.

Hrvati čine 94,61% beliščanskog stanovništva, dok su romska (2,01%) i srpska (1,83%) nacionalna manjina najbrojnije, a zatim slijede: Mađari (0,28%), Albanci (0,24%), Crnogorci (0,11%), Nijemci (0,11%), Rumunji (0,8%), Makedonci (0,06%), Slovaci (0,05%), Slovenci (0,05%), Bugari (0,03%), Rusini (0,02%), Ukrajinci (0,02%), Bošnjaci (0,1%), Poljaci (0,1%) i Talijani (0,1%).

Od ukupnog stanovništva najveći dio od 91,95% čine katolici. Pravoslavci čine 2,12%, protestanti 0,56%, a ostali kršćani 0,65%. Muslimana ima 0,23%, pripadnika istočnih religija 0,06%, agnostika i skeptika 0,28%, nevjernika i ateista 2,6 %, a onih koji se ne izjašnjavaju ima 1,42%.

► GRAFIKON 1. STRUKTURA BELIŠČANSKOG STANOVNIŠTVA

⁸ Podatci dobiveni u instituciji Grad Belišće.

5.5. Obrazovanje

Dječji vrtić Maslačak Belišće počeo je s radom 1942. godine. Danas vrtić pohađa oko 200 djece o kojima se brine 20 zaposlenih. Dječji Vrtić Maslačak obuhvaća i vrtiće u Bizovcu i Petrijevcima.

Osnovnu školu Ivana Kukuljevića pohađa 876 učenika u 43 odjeljenja, a zaposleno je 62 učitelja razredne i predmetne nastave. Područne škole su u Veliškovcima i Vinogradcima, a u Belišću djeluje i dislocirani odjel Glazbene škole Valpovo.

Gradska knjižnica i čitaonica ima vrlo dugu tradiciju, još od nastanka samognaselja Belišće, i trenutačno broji preko 35.500 knjiga, a nalazi se u novom suvremeno opremljenom prostoru.

Tijekom ljetnih mjeseci na gradskom bazu u Belišću organizira se besplatna škola plivanja za svu djecu s područja Grada Belišća. Kad god je to moguće, Grad je u 2014. godini osigurao besplatne udžbenike za sve osnovnoškolce, a svake godine različiti programi Osnovne škole podržavaju se sredstvima iz proračuna. U školskoj godini 2014/2015. Grad Belišće dodjeljuje stipendije za 38 studenata u mjesечноj iznosu od 900 kn te osigurava besplatan autobusni prijevoz srednjoškolcima kao i subvenciju prijevoza za studente s područja grada Belišća.

Od ukupno 10.825 beliščanskog stanovništva, 9.121 je onih koji su stariji od 15 godina. Od njih najviše je onih sa završenom sred-

► **TABLICA 1. OBRAZOVNA STRUKTURA BELIŠČANSKOG STANOVNJIŠTA (PODATCI DOBIVENI U INSTITUCIJI GRAD BELIŠČE)**

10.825 – ukupan broj stanovnika Grada Belišća							
9.121 – stanovnici stariji od 15 godina							
bez škole	1.-3. razred OŠ	4.-7. razred OŠ	osnovna škola	srednja škola	stručnij studij	sveučilišni studij	doktorat
164	115	735	2.502	4.709	412	477	6

njom školom, 51,6%. Otprilike duplo manje ima onih sa završenom osnovnom školom, 27,4%, dok onih koji su pohađali osnovnu školu od četvrtog do sedmog razreda ima 8,1%. Što se tiče fakultetskog obrazovanja, 5,2% je onih koji su završili sveučilišni studij, a 4,5% onih koji su završili stručni studij. Bez škole je 1,8%, a onih koji su pohađali osnovnu školu od prvog do trećeg razreda je 1,3%. Doktora znanosti je vrlo mali broj, 0,07%.

5.6. Kulturne i povijesne znamenitosti i turistička ponuda

Objekti povijesne industrijske arhitekture sačuvani su u središtu gradskog naselja, posebice kuće za stanovanje radnika beliščanskih tvornica i željeznice (Pekmez ulica, Zelene kuće), ali i zgrade za sticanje upraviteljskog kadra (Velika kuća, Bijela kuća). U središtu gradskog naselja nalazi se velika Guttmanna palača koja datira iz 1905. godine. Budući je palača bila

oštećena u Domovinskom ratu, uz pomoć nadležnog ministarstva i županije provedena je njezina obnova koja je još u tijeku. Pored palače nalazi se spomenik Gater – prvi gater iz Gutmannove pilane, a ispred palače se nalazi i spomenik palim borcima i žrtvama fašizma u Drugom svjetskom ratu koji je postavljen 1948. godine.

Unutar tvrtke Belišće d.d. nalazi se spomen-vlak, nekadašnje uskotračne Slavonsko-podravske željeznice, s lokomotivom iz 1913. godine izgrađenom u Münchenu. Do danas je kompozicija nekoliko puta restaurirana, a sačuvana je lokomotiva, tender, putnički vagon, jedan zatvoren i dva otvorena teretna vagona.

U centru gradskog naselja nalazi se spomenik-fontana postavljena 1976. godine. Također u centru, u Parku hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rada, nalazi se brončana skulptura Susret (Ptice). U parku blizu beliščanske pošte nalazi se i Beliščanska ratna knjiga koja podsjeća na godine razaranja u Domovinskom ratu.

Muzej Belišće, koji je otvoren 1975. godine, pokazuje povijest Belišća od nastanka pilane uz rijeku Dravu pa do danas. Pod zaštitu muzeja ulazi i galerija koja je nakon razaranja Palače Gutmann 1992. godine u Domovinskom ratu, izgubila svoj stalni postav, a koji će se obnoviti nakon dovršetka obnove Palače Gutmann, odnosno nakon obnove zgrada industrijske baštine u Pekmez ulici.

Od godine 1970. u Belišću se organiziraju Rombergove glazbene večeri u spomen na skladatelja Sigmunda Romberga. Romberg je djetinjstvo proveo u Belišću te je kasnije veliku glazbenu karijeru ostvario u Sjedinjenim Američkim Državama. Godine 2014. započeo je s radom Centar za kulturu Sigmund Romberg koji se bavi različitim djelatnostima u kulturi – glazbenom, kazališnom i muzejsko-galerijskom.

U Belišću također djeluje Amatersko kazalište, a još se tradicionalno održavaju i Memorijal i Ivana Nikolnikova-Vanje i Dragutina Merca-Nunoša te glazbena manifestacija u spomen na maestra Antuna Lulića.

Za poticanje, organiziranje i koordinaciju turizma u Gradu Belišću zadužena je turistička zajednica. Različitim kulturno-turističkim i gastronomskim priredbama i sadržajima (vezanima uz Badnjak, Božić, pripremanje domaćih jela – fišijada, Ljeto u Belišću, Belišćansku zlatnu jesen), nastoji se promicati turizam ovoga kraja. Svako Silvestrovo organizira se već tradicionalni doček Nove godine na belišćanskom

glavnom trgu. Krajem travnja organizira se akcija „Volim Belišće, ali čisto“ u kojoj sudjelovati oko 1.000 građana. Ljetni mjeseci bogati su zabavnim sadržajima na bazenu te organizacijom natjecanja u spremanju tradicionalnih jela kao što je Belišćanska čobanijada na kojoj sudjeluje i više od 80 natjecatelja. Mjesec svibanj obilježen je smotrom pasa međunarodnog značaja, a u studenom se organizira izložba malih životinja.

Ljubiteljima prirode i rekreacije ovaj kraj ima i te kako što ponuditi: vožnja biciklom po dravskoj obali, belišćanskim mostom i biciklističkom stazom do nasipa na lijevoj obali Drave, zatim posjet pokloncu Svetе Ane u Bistrincima kao omiljenom hodočasnici kom mjestu stanovnika šireg područja, boravak u šumi Cerje, šetnja uz baru Jugovača, udičarenje, vožnja ribarskim čamcem „čiklom“ po Dravi te dvosatnu šetnju belišćanskim podravskim putem.

Članovi sportskih ribolovnih društava te članovi Lovačkog društva Vepar, ali i ostali čuvari prirode nastoje očuvati okoliš i bio-raznolikost ovog kraja kroz koji protječu tri rijeke: Drava, Karašica i Vučica. Turistima je, osim očuvane prirode, na raspolaganju i brojčano mala, ali kvalitetna ugostiteljska ponuda, od kafića do restorana.

5.7. Vjerski život

Bogatstvo i raznolikost većinskog i manjinskog stanovništa u Gradu Belišću doveli

su do prakticiranja različitih vjera te njegovanja različitih običaja. Iako su većina stanovnika katolici, ne treba zanemariti ni pravoslavce, židove, evangeličke i druge.

Župna crkva svetog Josipa Radnika izgrađena je 1970. godine prema projektu arhitekta Julija Domanovca. Uz crkvu se također nalazi i samostan franjevaca trećoredaca glagoljaša čiji su oci bili dosadašnji upravitelji i kapelani beliščanske župe. U župi pastoralno djeluje nekoliko zajednica i udruga: Zajednica Vjera i svjetlo, Udruga svetog Vinka Paulskog, Franjevačka mladež (FRAMA), Franjevački svjetovni red (FSR), Mali tečaj Kursiljo te, također, i crkvena pjevačka društva: Zbor župe svetog Josipa Radnika, Crkveno pjevačko društvo MIR, Dječji zbor i zborovi u filijalama Bistrinci i Kitišanci. Crkveno pjevačko društvo MIR je u svojih 25 godina djelovanja ostvarilo izuzetne uspjehe, između ostalog i osvajanje zlatnih plaketa na državnim natjecanjima, ali i zlatna plaketa na Olimpijadi zborova u Rigi 2014. godine.

Rimokatolička kapelica posvećena Maloj Gospi podignuta je 1891. godine i dan danas je u funkciji što je čini najstarijom zgradom namijenjenoj bogoslužju. U gradskom naselju Belišće također postoji Evandeoska crkva te Kršćanska adventistička crkva – Mjesna crkva Belišće.

Dan Grada Belišća i ujedno crkveni god slave se 1. svibnja na blagdan svetog Josipa Radnika.

Prigradska naselja u Gradu Belišću spadaju u nadležnost još tri župe: Župa sv. Roka Veliškovci, koja obuhvaća naselja Veliškovci, Gat i Tiborjanci, Župa sv. Filipa i Jakova Bocanjevci, koja obuhvaća naselja Bocanjevci i Gorica Valpovačka, te Župa Bezgrješnog začeća BDM Valpovo, pod koju spada naselje Vinogradci. Sva naselja imaju svoje župne ili filijalne crkvene objekte čije održavanje podupire i Grad kroz pomoći iz proračuna. Crkveni godovi u prigradskim naseljima su kako slijedi: Bistrinci 20. kolovoza – Sv. Stjepan Ugarski; Bocanjevci 3. svibnja – Sv. Filip i Jakov, ali crkveni god slave na 1. svibnja; Gat 6. kolovoza – Preobraženje Gospodinovo; Gorica Valpovačka 15. kolovoza – Uznesenje BDM; Kitišanci 24. lipnja – Sv. Ivan Krstitelj; Tiborjanci 21. rujna – Sv. Matej Apostol; Veliškovci 16. kolovoza – Sv. Rok; Vinogradci 1. nedjelja u listopadu – Gospa od krunice.

5.8. Socijalna skrb

Grad Belišće kroz svoj proračun osigurava sredstva za pomoći socijalno ugroženim stanovnicima te sredstva za provođenje programa „Pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama“, a još se provodi i projekt „Dnevni boravak za starije osobe“. Korisnici zajamčene minimalne naknade imaju mogućnost podnijeti zahtjev za isplatu pomoći za ogrjev.

U suradnji s drugim nadležnim institucijama pristupa se provedbi niza preventivnih projekata usmjerenih na potrebe djece i

mladih: „Zajedno možemo više“, „Biciklirajmo biciklističkom“, „Sigurnost u prometu“, „Inicijativa mladića“ i slični projekti.

Rad medicinsko-biokemijskog laboratorija u Belišću kao i rad Dislocirane jedinice poludnevnog boravka Dječjeg doma Klasje iz Osijeka u Bistrincima, za djecu s poteškoćama u učenju s područja Grada Belišća, sufinancirani su iz Programa socijalne skrbi.

Grad Belišće podržava i rad udruga koje se bave izvaninstitucionalnom skrbi odnosno pružanjem novih socijalnih usluga kroz partnerstva u projektima.

5.9. Sport

Zbog velikih sportskih rezultata sportaša koji su postali poznati izvan granica Republike Hrvatske, Belišće nosi naziv grada sporta. Oko tisuću aktivnih sportaša uključeno je u tridesetak sportskih udruga što u gradskom naselju Belišće, što u prigradskim naseljima.

Igre na vodi organiziraju se na otvorenom olimpijskom bazenu, izgrađenom 1978. godine, u naselju Belišće kao i brojni drugi rekreativni sadržaji koji se nude posjetiteljima u ljetnim mjesecima.

Zajednica športskih udruga zadužena je za brigu i koordinaciju rada sportskih udruga na razini Grada Belišća. Nogomet je najmasovniji, ali i sport s najdužom tradicijom. Međutim, treba istaknuti i druge sportove: boćanje, gimnastiku,

judo, kajak/kanu, košarku, kuglanje, lov, odbjoku, planinarenje, ribolov, rukomet, stolni tenis, streljaštvo, šah, tenis.

Belišće se može pohvaliti s nekoliko izvrsnih sportaša pojedinaca svjetskoga glasa: najtrofejniji muški hrvatski zlatni olimpijac kanuist Matija Ljubek, svjetski prvak kanuist Ivan Šabijan, kuglaši - Pavica Galošević (udana Romić), s osvojenom zlatnom medaljom u paru na svjetskom prvenstvu i Damir Fučkar, također s osvojenom zlatnom medaljom na svjetskom prvenstvu, te šahistica Zorica Puljek (udana Puljek-Salai) kao državna prvakinja, olimpijka i međunarodna majstorica.

Za kvalitetan rad dvoranskih sportova sva-kako je važna nastavno-sportska dvorana koja može primiti 800 posjetitelja. Posebna atrakcija je umjetna stijena, najbolja u Hrvatskoj, visoka devet metara s nagibima i za početnike, ali i za naprednije penjače. Unutar sportsko-rekreacijskog centra nalaze se i vanjska igrališta za nogomet, rukomet, košarku, tenis, odbjoku na pijesku i boćanje, dok se u sklopu dvorane nalazi se kuglana sa četiri staze.

Koliko je sport važan za Grad Belišće i njegove stanovnike vidi se iz brojnih aktivnih sportskih klubova.

06

Ključni dionici razvoja/stavovi lokalnih dionika

Prilikom izrade Strategije razvoja Grada Belišća neophodno je bilo uvažiti mišljenja predstavnika različitih sektora prisutnih na tom području. U suradnji s predstavnicima Grada definirana su četiri ključna sektora: poljoprivreda, gospodarstvo, javni i civilni sektor, a čiji predstavnici mogu dati jasniji pregled stanja po pojedinom sektoru.

Na tematskim radionicama iznesena su stajališta pojedinih lokalnih dionika, što u svakom slučaju ne predstavlja jedinstveni stav, ali je značajan doprinos u definiranju prioriteta razvoja, kao i mogućih provedivih aktivnosti. U prostorijama Gradske uprave održane su četiri tematske/sektorske radionice vezane uz izradu razvojne strategije Grada Belišća. Na tematskim/sektorskim radionicama konzultanti tvrtke Modra nit d.o.o. okupili su predstavnike gospodarstva, javnog sektora, sektora poljoprivrede i civilnog sektora s područja Grada. U pripremi pojedinih dijelova strategije sudjelovale su ekspertne radne grupe sastavljene od predstavnika drugih gradskih upravnih tijela, trgovачkih društava u vlasništvu Grada i institucija značajnih za provedbu politika regionalnog razvoja u Gradu Belišću.

Svim sudionicima tematskih radionica predstavljena je metodologija i svrha izrade strategije koja će pridonijeti uspješnom i učinkovitom upravljanju razvojem, kao i pripremi tijela Gradske uprave i ostalih nositelja razvoja za učinkovito korištenje strukturnih fondova Europske unije.

6.1. Javni sektor

Obuhvatio je predstavnike javne uprave, predstavnike tvrtki u vlasništvu/suvlasništvu Grada, predstavnike mjesnih odbora, gradske vijećnike, predstavnike javnih institucija (u prilogu br. 3 lista sudionika). Informaciju o tematskim radionicama Grad je posao na sve relevantne adrese, a na službenim stranicama Grada je nacrt strategije bio dostupan, stoga su se svi zainteresirani mogli uključiti sukladno svojim prioritetima, resursima i interesima.

Predstavnici javnog sektora dijele razmišljanje da su „zdrave javne financije“ ključne za uspostavu uvjeta za razvoj, održivost i otvaranje novih radnih mjesta na području Grada Belišća. Važno je dobro planirati, imati jasne i realne ciljeve, kao i provedive mjere koje će doprinijeti izlasku iz teške gospodarske situacije. Postoji visoka razina svijesti predstavnika ovog sektora da će se fiskalna konsolidacija morati dogoditi na svim razinama, da će javni sektor morati podnijeti svoj dio „tereta i odgovornosti“, kao i svijest da će se neki krizni i/ili nepopularni potezi morati događati istovremeno.

Visoka su očekivanja od SRGB-a u smislu određivanja jasnih prioriteta, prema kojima će se onda donositi i određene odluke kako bi se proveli određeni koraci konsolidacije usmjerenih na budući stabilan rast i razvoj pojedinih sektora na onu razinu koja će biti u datom momentu najoptimalnija ili najučinkovitija. Svakako bi trebalo

razmišljati o „stavkama koje povećavaju rast”, kao što su obrazovanje i vještine, istraživanje i razvoj te inovacije, ulaganje u mreže, primjerice brzi internet, energetska i prometna povezanost, a da sve to bude uskladeno s ključnim tematskim područjima „viših strategija“ (Županijske razvojne strategije, Sektorske strategije, Operativni programi i strategija Europa 2020).

Na tematskoj radionici otvoreno je nekoliko pitanja koja se direktno tiču rada javne uprave:

- ▶ pitanje efikasnosti javne uprave, odnosno kako bi uprava mogla postati učinkovitija, a građani zadovoljniji
- ▶ pitanje nagrađivanja i sankcioniranja djelatnika
- ▶ pitanje koje se odnosi na poticanje cjeloživotnog učenja i stjecanje novih vještina i kompetencija

Stavovi sudionika tematske radionice su bili dosta ujednačeni i zajednička je konstatacija da bi nacionalne, regionalne i lokalne vlasti trebale graditi partnerstva, povezujući socijalne partnere i predstavnike civilnog društva, kako bi se najoptimalnije koristili resursi, racionalizirali programi, a sve sa zajedničkim ciljem podizanja kvalitete života stanovnika na području Grada Belišća. Uspostavljanjem trajnog dijaloga između različitih razina vlasti i pojedinih sektora, kao i uspostavljanjem i održavanjem aktivne komunikacije s građanima podići će se razina zadovoljstva života i

rada i lakše prebroditi sadašnji i budući izazovi.

6.2. Sektor poljoprivrede

Obuhvatio je predstavnike obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i obrta koji se bave različitim djelatnostima – od poljoprivrednih proizvođača do pružatelja turističkih ili ugostiteljskih usluga.

Na području Grada Belišća ima registriranih oko 100 OPG-ova koji se bave različitim djelatnostima u okviru poljoprivrede. Na tematskoj radionici sudionici su imali različite stavove o modelu razvoja na području Grada Belišća. U definiranju razvoja poljoprivredne djelatnosti na svojem području Grad Belišće bi trebao polaziti od svojih ukupnih prirodnih resursa, vodeći računa o njihovoj mogućoj iskorištenosti. Ruralni, agro ili ekoturizam predstavlja novu razvojnu mogućnost u uvjetima restrukturiranja seoskog gospodarstva, ali je važno voditi računa i o postojećoj prostornoj usklađenosti, odnosno u eventualnoj doradi prostornog plana voditi računa i o interesima OPG-ova.

Maksimalna pozornost posvetila se mogućnostima koje nude različita Ministarstva (Ministarstvo turizma, poljoprivrede, poduzetništva), ali se ujedno i otvorilo pitanje institucionalne podrške na razini Grada, tj. tko će pomoći svim zainteresiranim subjektima, a posebno OPG-ovima na području Grada Belišća da se uspješno

natječu za potpore kojih je u najavi sve više. Očekuje se da Grad pruži neku vrstu logistike, tehničke pomoći, savjetodavne pomoći u početnim koracima kako se prijaviti i odgovoriti na sve izazove administrativne prirode. Nije realno očekivati da OPG-ovi koji se bave poljoprivredom „imaju vremena pisati projekte, a da i plate nekog konzultanta – kako znaju da je to dobro napisano“, a da se opet s druge strane od njih očekuje da budu pokretači razvoja i stvore uvjete za nova zapošljavanja i samozapošljavanja.

Nadalje, istaknut je problem nedovoljnog informiranja o trendovima, o Zajedničkoj poljoprivrednoj politici, o Strategiji razvoja poljoprivrede u RH, a to bi trebalo olakšati planiranje budućih aktivnosti, a naročito onih vezanih za poljoprivredne proizvođače. Predstavnici OPG-ova su preuzeli dio odgovornosti za vlastitu "neinformiranost, nedostatak motivacije i nedovoljan interes za praćenje novih tehnologija, trendova, zahtjeva tržišta, ali očekuju da i ostali dionici koji su dio poreznog sustava također preuzmu inicijativu. Razina međusobnog povjerenja je na preniskoj razini, nema spremnosti za zajedničkim djelovanjem, dosta je prisutna skeptičnost i pomanjkanje volje za pokretanjem bilo kakve inicijative.

Imajući u vidu podatak da EU broji više od 500 milijuna potrošača kojima je potrebna pouzdana opskrba zdravom hranom po prihvatljivim cijenama, apsurdno je da ovaj

sektor bude nestabilan i nesiguran i bez perspektive za zapošljavanjem mladih ljudi u tom sektoru. Ostalo je otvoreno nekoliko pitanja, a čije „rješavanje“ bitno utječe na daljnje planiranje aktivnosti u ovom sektoru:

- ▶ kako se prilagoditi globalnom tržištu natjecanja, kako uopće konkurirati bez strategije
- ▶ kako uopće nešto pokrenuti kad je gospodarska i finansijska kriza sve dublja – nema „zdravog“ kapitala
- ▶ klimatske promjene sve više utječu na ovaj sektor (istaknuta je problematika poplavljениh područja – sušnih područja, a „Drava je par metara dalje“ te pitanje navodnjavanja i već uloženih sredstava u investicije koje sve više gube svoju funkciju i propadaju (SN Gat))
- ▶ kako dugoročno planirati kad faktori proizvodnje poput goriva i gnojiva „divljuju“ svaki dan
- ▶ kako savladati dvostruki izazov: proizvoditi hranu, a istovremeno brinuti o okolišu i pri tome očuvati biološku raznolikost
- ▶ kako započeti proces dobivanja oznake izvornosti/zemljopisnog porijekla – oznaku za europsku kvalitetnu hranu usko povezanu s određenom regijom

Zajednički zaključak je da poljoprivreda ne obuhvaća samo proizvodnju hrane, nego se odnosi i na ruralne zajednice i ljudе koji u njima žive, a pogotovo na dragocjene, a nedovoljno iskorištene prirodne resurse.

Istaknuto je i da se veliki dio Zajedničke poljoprivredne politike upravo odnosi na ruralna područja, a tu je prilika za Slavoniju i OPG-ove koji djeluju na tom području, pogotovo što se u ovom dijelu RH ruralna područja nalaze u svom izvornom prirodnom stanju.

6.3. Sektor gospodarstva

Obuhvatio je gospodarstvenike, predstavnike/vlasnike/suvlasnike mikro, malih i srednjih poduzeća (u prilogu br. 3 lista sudionika). Iako je na tematskoj radionici sudjelovao relativno mali broj gospodarstvenika, vodila se vrlo kvalitetna diskusija i svi prisutni su imali dovoljno kompetencija da daju kvalitetan presjek stanja gospodarstva na lokalnoj razini. Osvrt sudionika na radionici odnosio se na stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva. Osim stvaranja infrastrukturnih preduvjeta (opremanje poslovnih zona) i pozitivne poduzetničke klime (razni benefiti u vidu oslobađanja ili manjih davanja poduzetnika početniku i ino-investitoru), Grad se trudi osigurati aktivnu pomoć u informiranju i pripremi poduzetnika u natjecanju za potpore.

Imajući u vidu dio mjera koje će države članice morati provoditi na nacionalnoj razini, kao što su: odbacivanje subvencije štetne za okoliš, razvijanje pametne, poboljšane i potpuno povezane prometne i energetske infrastrukture te u potpunosti iskorištavanje informacijske i komunikacijske tehnologije, iskazana je zabrinutost

u spremnosti ljudskih resursa na svim razinama da se te mjere i provedu.

Sva javna i poslovna infrastruktura će morati primjeniti regulativu i standarde u gradnji te tržišno utemjeljene instrumente kao što su porezi, subvencije i nabava kako bi smanjile potrošnju energije i resursa te koristiti strukturalne fondove kako bi ulagale u energetsku učinkovitost javnih zgrada i učinkovitije recikliranje. Otvorilo se niz pitanja:

- ▶ kako poticati instrumente štednje energije koji mogu podići razinu učinkovitosti u sektorima koji intenzivno koriste energiju, a to zahtjeva dodatna ulaganja koja poduzetnici teško mogu podnijeti
- ▶ očekuje se intenzivno korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija kako bi se mogli ravnopravno uključiti u konkurentost, a to zahtjeva dodatno ulaganje u ljudske resurse
- ▶ kako smanjiti administrativni teret i unaprijediti kvalitetu poslovne legislative ili podići razinu svijesti o međusobnoj zavisnosti svih gospodaraskih subjekata – nitko ne može sam
- ▶ kako uspostaviti ili podići razinu suradnje s dionicima iz raznih sektora (tvrtkama, trgovačkim savezima, akademskom zajednicom, nevladinim udruženjima potrošača) kako bi se otkrila uska grla i razvila zajednička strategija odgovora na izazove

U krizi se pokazalo koliko su gospodarstva povezana i na lokalnoj i na regionalnoj i na

nacionalnoj razini. Postala su uzajamno ekonomski ovisna (neplaćanje – povlači cijeli niz negativnih efekata), a upravo međusobno usklađeno djelovanje uz podršku i ostalih sektora je mogući model poboljšanja situacije. Javne financije i fiskalna disciplina moraju biti postavljene na sigurne i stabilne temelje, a razina odgovornosti svih dionika bi se trebala „popeti na višu razinu“. Prilikom planiranja projekata za EU važna je likvidnost svih subjekata, a u ovom trenutku na području Grada Belišća vrlo je malo onih koji se mogu upustiti u pripremu i provedbu EU projekata. Pored nestabilnog finansijskog okruženja, spremnost na korištenje kredita ili traženja neke druge podrške od strane poslovnih banaka ili nekih drugih subjekata (npr. Grada ili Županije) svedena je na minimum.

Privatni poduzetnici, predstavnici malih i srednjih poduzeća istaknuli su kako obrazovni sustav ne prati potrebe tržišta rada, što uveliko pridonosi hiperprodukciji pojedinih zanimanja, a u isto vrijeme javlja se potreba za nekim zanimanjima koja su više vezana za obrt ili direktno uključivanje u proizvodni proces, a već nekoliko godina nitko ne otvara takve obrazovne programe. U budućem planiranju na lokalnoj razini treba potaknuti inicijativu da se programi na području regije prilagode potrebama regije, da se mladima nastoje pružiti vještine koje zahtjevaju određena zanimanja, a uklapaju se u prioritete razvoja mikro, srednjih i velikih poslovnih

subjekata (npr. HF dugoročno planira svoje ljudske resurse i već sada zna koji će mu profil i/ili koje vještine trebati u narednih nekoliko godina).

6.4. Civilni sektor

Obuhvatio je predstavnike udruga različitih profila – od udruga koje se bave pitanjima osoba s invaliditetom, braniteljskih udruga, sportskih udruga pa do udruga za zaštitu okoliša, dobrovoljnih vatrogasnih društava itd. (u prilogu br. 3 lista sudionika).

Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva jedna je od prepostavki i mjerila demokracije i stabilnosti političkog sustava svake zemlje. Predstavnici udruga su važan segment i poveznica između različitih sektora. Iako svaka od udruga ima definiranu „svoju“ interesnu orientaciju, „svoje“ članstvo, „svoje“ vrijednosti, sve podjednako daju svoj doprinos jasnom sagledavanju stanja na području Grada Belišća u smislu poznavanja svakodnevnog života i standarda građana. Primjenjujući slobodu izražavanja, javnog okupljanja i građanskog neposluha zajednički je stav da civilno društvo treba biti neovisno bez obzira na trenutnu političku opciju, odnosno da se ne narušavaju ustavne vrijednosti (vrednote).

Udruge s područja Grada Belišća bez obzira na interesnu orientaciju i članstvo složile su se da se zajedničkim djelovanjem može postići puno više, nego svaka udruga za sebe.

Još uvijek se najveći dio udruga s područja Grada naslanja na lokalni i regionalni proračun, koji više ima „simboličko“ značenje u smislu podrške nego što zaista može poslužiti za provedbu kvalitetnih i dugoročnih programa. Pred udruge se stavljuju dodatni izazovi i očekuje se na svim razinama da se podigne stupanj „profesionalizacije“, odnosno novi Zakon o udrugama predviđa ispunjavanja više administrativnih zahtjeva, zahtjeva kompleksnost vještina osoba koje zastupaju udrugu (mora se poznavati pravni sustav, računovodstveno poslovanje, postupci likvidacije itd.), što izaziva iskrenu zabrinutost za buduće djelovanje.

S jedne strane država pokreće proces deinstitucionalizacije sustava socijalne skrbi, a od udruga se očekuje da preuzmu dio odgovornosti na volonterskoj osnovi ili bi se trebali javiti na Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava, što je za većinu lokalnih udruga prezahtjevan zadatak.

Pored toga što udruge brinu o kategorijama građana koje su na neki način marginalizirane, pružaju i određene neformalne edukacije za kojima se ukaže potreba. Unatoč kvalitetnom angažmanu udruga u nastojanju da se smanji socijalna/ekonomска isključenost, njihovom sufinanciranju projekata i programa, nadležna ministarstva ih još nisu prepoznala kao pružatelje neformalnog obrazovanja.

Ključna pitanja:

- ▶ udrugama je prepusteno da se same

snalaze u „borbi protiv siromaštva“, stoga što one najbolje poznaju situaciju i područje u kojem djeluju, ali ostaje otvoreno pitanje kako uspostaviti kvilitetan okvir za lokalne OCD-ove koje pružaju socijalne usluge na lokalnoj razini, a da to bude na volonterskoj osnovi

- ▶ dostupnošću Europskog socijalnog fonda otvaraju se brojne prilike, ali nedostaje ljudskih i finansijskih kapaciteta i za status prijavitelja i za status partnera
- ▶ kako potaknuti umrežavanje kad sve udruge žele visok stupanj autonomije u svom radu
- ▶ većina udruga na području Grada Belišća smatra se „malima“ i primjenom novog Zakona o udrugama i novim pravilima finansijskog poslovanja ne vide svoj nastavak rada ili dosadašnje osobe koje zastupaju udrugu ne bi to više radile upravo iz staha od sve zahtjevnijeg administrativnog pristupa

Zaključak sudionika tematske radionice je da u Gradu Belišću postoji podrška radu udruga od strane lokalne uprave, da su udruge spremne sudjelovati u izradi kriterija za dodjelu sredstava (primjenom novog Zakona o udrugama, jedinice lokalne/ regionalne samouprave morat će definirati jasne kriterije i procedure za dodjelu proračunskih sredstava) te su spremne dati svoj doprinos u izradi planskih razvojnih dokumenata.

07

SWOT analiza i kritični čimbenici razvoja

SNAGE

Društvene djelatnosti i OCD

- ▶ veliki broj OCD-ova (80-ak) s najmanje 1.000 aktivista
- ▶ visoki udio volonterskog rada
- ▶ udruge koje postižu uspjehe na županijskoj/regionalnoj razini
- ▶ djelatnici u ustanovama iz područja društvenih djelatnosti aktivno uključeni u programe razvoja zajednice
- ▶ relativno bogat i raznovrstan kulturni program
- ▶ know-how iz PCM-a (Grad Belišće, Udruga Zvono)
- ▶ web-portal kao informativni servis građanima o radu udruga i ustanova iz područja društvenih djelatnosti

Gospodarstvo

- ▶ duga tradicija industrijske proizvodnje (know-how i materijalna infrastruktura)
- ▶ stabilno poslovanje firme Harburg Freudenberg d.d. malim poduzetnicima daje osjećaj sigurnosti i otvara poslovne prilike
- ▶ know-how i reference iz područja energetske učinkovitosti (70 aktivnih članova Društva energetičara)
- ▶ postojanje infrastrukturne podrške malom i srednjem poduzetništvu (razvojni centar, poduzetnički inkubator)
- ▶ solidna prometna povezanost

Poljoprivreda

- ▶ znanje (dugogodišnje iskustvo i tradicija bavljenja poljoprivredom)
- ▶ motiviranost (mogućnost vrednovanja svoga rada, educirani i vrijedni poljoprivrednici, prilagodljivi ljudi, razvijena ekološka svijest, sklonost prema čuvanju tradicionalnih vrijednosti)
- ▶ vlasništvo nad zemljom (jasni ciljevi i održivost)
- ▶ prirodni resursi (očuvane poljoprivredne površine, relativno nezagađeno tlo mineralnim gnojivima, raspoloživost vodnih resursa)
- ▶ klimatski uvjeti (geo položaj koji omogućuje različite vrste proizvodnje)
- ▶ znatna količina neobrađenog tla (neiskorišteno zemljište, dostatnost količine poljoprivrednog zemljišta)

SLABOSTI

Društvene djelatnosti i OCD

- ▶ mali broj udruga/institucija koje imaju know-how iz PCM-a i kapacitet za provedbu EU projekata
- ▶ nedostatna alokacija sredstava za programe udruga
- ▶ pretežni broj udruga financira se isključivo ili pretežno iz proračuna Grada Belišća
- ▶ nedovoljna transparentnost dodjele sredstava iz gradskog proračuna OCD-ovi nedovoljno međusobno surađuju
- ▶ nedostatna povezanost i podrška OCD-ova u ruralnim prostorima

- ▶ ustanove iz područja društvenih djelatnosti nemaju dostatne ljudske kapacitete za sudjelovanje u EU natječajima
- ▶ nedostatna znanja i vještine potrebne za održivo upravljanje radom OCD-ova
- ▶ slaba posjećenost kulturnih događanja, nezainteresiranost i apatija građana
- ▶ razvojni kapaciteti nedovoljno povezani (inkubator za udruge, razvojni centar i dr.)
- ▶ djelomično ograničeno sudjelovanje u društvenim procesima i javnim događanjima udrugama invalida (nepostojanje pristupnih rampi)

Gospodarstvo

- ▶ ne postoji analiza postojećeg stanja gospodarstva (resursna osnova i razvojni potencijal)
- ▶ ne postoji otvorena komunikacija među raznim dionicima gospodarskog razvoja
- ▶ nepostojanje jasne vizije i strategije gospodarskog razvoja koja bi uključila sve ključne dionike i bila zasnovana na sinergiji i boljem korištenju postojećih resursa
- ▶ drvna industrija, kao temelj razvoja Belišća, je uništena
- ▶ nepovoljna ulagačka i poduzetnička klima
- ▶ poslovna zona nedostatnih prostornih kapaciteta
- ▶ stanovništvo nedovoljno poduzetnički orientirano (dugogodišnja ovisnost o Belišću d.d.)
- ▶ veliki broj nezaposlenih, niska platežna sposobnost stanovništva loša je osnova za razvoj poduzetništva
- ▶ netransparentna razvojna strategija poduzeća DUROPACK d.d. poslovnoj i lokalnoj zajednici daje osjećaj nesigurnosti (iz perspektive malog poduzetnika ne postoji prostor za dijalog)
- ▶ usluge i infrastruktura poduzetničkog inkubatora nisu u cijelosti prilagođeni potreba-ma malih i srednjih poduzetnika
- ▶ smještajni kapaciteti nedostatni i neprilagođeni zahtjevima suvremenog tržišta (niska kategorija)

Poljoprivreda

- ▶ nemotiviranost mladih ljudi za bavljenje poljoprivredom (poremećen sustav vrijednosti – rad nije cijenjen)
- ▶ nema udruživanja (niska razina međusobnog povjerenja, loša iskustva iz prošlog sustava)
- ▶ nedostatak prateće infrastrukture (zbrinjavanje i čuvanje gotovih proizvoda – skladištenje, hladnjača)
- ▶ lokalna uprava ne prati potrebe poljoprivrednika (GUP nije usklađen s realnim potrebama)
- ▶ nedostatak smeđe signalizacije (oznake za OPG-ove koji nude usluge)
- ▶ postojeći sustav navodnjavanja nije iskorišten (nekorištenje resursa – oko Gata)
- ▶ poljska infrastruktura ne odgovara uvjetima
- ▶ (Bistrinci) – nema dovoljno otresnica, poljski putevi zapušteni
- ▶ upitan sustav poticaja (neadekvatan u provedbi, a sve veća ovisnost poljoprivrednika o poticajima)
- ▶ sve lošija finansijska situacija (nedostatak materijalnih sredstava za provedbu mjera zaštite okoliša, ograničen finansijski potencijal za razvoj, neisplativost proizvodnje za poljoprivrednog proizvođača)
- ▶ nedovoljna edukacija (uglavnom starija generacija se bavi poljoprivredom, slaba informiranost o trendovima i primjerima dobre prakse)
- ▶ rascjepkane poljoprivredne površine (rascjepkane površine koje bi trebalo okrupniti, premale parcele)
- ▶ otpor promjenama (slaba educiranost proizvođača i kupaca, otpor pri usvajanju novih praksi, promjena u načinu razmišljanja)

PRIlike

Društvene djelatnosti i OCD

- ▶ EU fondovi koji mogu osigurati sredstva za društveni razvoj
- ▶ ESF i Strategija razvoja društvenog poduzetništva kao osnova za pokretanje programa socijalnog zapošljavanja i drugih oblika društvenog poduzetništva
- ▶ partnerstva sa srodnim udrugama iz zemlje i inozemstva kao prilika za rast i razvoj
- ▶ daljnji razvoj ljudskih resursa – permanentno obrazovanje, razvijati programe koji odgovaraju kapacitetima OCD-ova (ekološki, turistički, sportski, marginalne skupine, kulturni), razvijanje međunarodne suradnje
- ▶ očuvanje industrijske tradicije i arhitekture (prenamjena industrijskih zgrada u hostel, sadržaji za mlade, zaštitna radionica za osobe s invaliditetom (proizvodnja namještaja od papira), podrška socijalnim programima, njegovati građanski image kroz manifestacije s temama: papir, drvo, metal, sport, inovacije
- ▶ razvijati različite oblike turizma: kulturni, avanturistički, lovni
- ▶ programi i projekti u provedbi (poticati umrežavanje – klasteri, jačanje finansijskih kapaciteta organizacija, podrška kroz fondove za sufinanciranje projekata, poticati osnivanje zadruga
- ▶ nadogradnja postojećih materijalnih resursa (tehnološka modernizacija, održavanje opreme, dugoročnije koncesije i povoljni najam prostora)

Gospodarstvo

- ▶ duga i uspješna sportska tradicija otvara mogućnost razvoja sportskog i rekreativnog turizma
- ▶ energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije aktualni u nacionalnim te programima i politikama EU-a otvaraju mogućnost sustavnog razvoja tog sektora te stvaranje novih radnih mesta (centar znanja, energetske zadruge, energetski nasadi, sabirni centar za sjećku i dr.)
- ▶ EU i nacionalni programi i politike podržavaju razvoj održivih modela društvenog poduzetništva (alocirani fondovi) što otvara mogućnost zapošljavanja marginaliziranih skupina

Poljoprivreda

- ▶ rijeka Drava – mogućnost veće iskoristivosti za navodnjavanje – smanjiti utjecaj prirodnih nepogoda na proizvodnju, razvoj rječnog turizma
- ▶ EU – fondovi (razvoj ruralnog područja, poticanje zapošljavanja u ruralnom dijelu RH, strukturalni fondovi ruralnog razvoja, poticaji i mjere za „greening“ kroz npr. poljoprivredno-okolišne mjere)
- ▶ razvoj konkurenčkih proizvoda na globalnom tržištu, zaštita/brendiranje autohtonih proizvoda, čiste zemlje i zdrave hrane, marketing i bolja prodaja proizvoda)
- ▶ sinergija poljoprivrede i turizma (proizvodnja organske hrane i plasman kroz turizam)
- ▶ eko poljoprivreda (razvoj ekološke i održive poljoprivrede, faktor prepoznatljivosti unutar EU-a)

PRIJETNJE

Društvene djelatnosti i OCD

- ▶ nemogućnost vlastitog sufinanciranja i predfinanciranja projekata (ograničene mogućnosti povlačenja sredstava)
- ▶ "gubljenje" ljudskog potencijala i članstva (gašenje civilnog sektora/odumiranje udruga)
- ▶ sporost administracije na svim razinama (ugovorna tijela, gubi se likvidnost udruge zbog čekanja na povrat sufinanciranih sredstava)
- ▶ socijalno-političko-ekonomska nestabilnost (nemogućnost kontinuiranog rada – promjena politika prema radu udruga)
- ▶ promjena zakonodavstva (izmjena porezne stope (PDV-a))

Gospodarstvo

- ▶ nepovoljna investicijska klima može dovesti do odlaska postojećih i potencijalnih ulagača u druge sredine
- ▶ odlazak mladih školovanih ljudi dodatno umanjuje poduzetnički potencijal

Poljoprivreda

- ▶ različito tumačenje zakona (nema jasnih pravila)
- ▶ preadministriranost države (dugo se čeka na dozvole, poticaje, spora i troma javna uprava...)
- ▶ pravilnici ne odgovaraju stvarnom stanju (Ministarstvo poljoprivrede nema jasnu sliku ni ciljeve – sve se rješava stihijiški)
- ▶ nema definirane politike razvoja – poljoprivrednici prepušteni sami sebi i svojoj procjeni mogućeg tržišta)
- ▶ nema strategije na nacionalnoj razini (nejasna pozicija poljoprivrede u ukupnoj strategiji održivog razvijanja, loša koordiniranost među odgovornim subjektima)
- ▶ globalizacija tržišta – uvoz jeftine i nekvalitetne hrane
- ▶ neuređen pravni sustav (neuređeno tržište)
- ▶ "agromafija" – ekonomski interesi iznad ekoloških (multinacionalne kampanje kojima nije u interesu razvoj poljoprivrede i opstanak malih proizvođača, uništavaju male poljoprivrednike rušeći cijene uvozom istih poljoprivrednih proizvoda (uvoz jeftinije hrane manje kvalitete)
- ▶ trend smanjenja poljoprivrednog stanovništva (mladi ne pokazuju dovoljan interes, a starija generacija je umorna od "preživljavanja"
- ▶ utjecaj energetike na poljoprivredu (izdržavanje zastarjelih tehnologija)

08

Buduća razvojna usmjerenja

Grad Belišće svoj razvoj temelji, prije svega, na industrijskom nasljeđu, odnosno činjenici da je nastao kao radničko naselje, stvarao bogatu industrijsku tradiciju; grad koji je pratio razne modernizacijske trendove i svoju poziciju gradio na znanju.

Istovremeno, Belišće je grad na Dravi, grad sporta, kulture i razvijenoga civilnoga društva, ali i jakim ruralnim okruženjem, s velikim potencijalima za poljoprivrednu proizvodnju. Sagledavajući resurse (industrijske, ljudske, prirodne, kulturne) kao i trendove u okruženju dolazi se do nekoliko ključnih razvojnih usmjerenja:

- 1. Stvaranje konkurentnog gospodarstva**
- 2. Očuvanje okoliša i postizanje visoke razine energetske učinkovitosti**
- 3. Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje**
- 4. Sustavni razvoj ljudskih potencijala**
- 5. Postizanje visoke kvalitete življenja**

8.1. Konkurentno gospodarstvo

Konkurentno gospodarstvo okosnica je rasta i razvoja, a time svakako i jedan od primarnih ciljeva. Duga industrijska tradicija stvarila je sve preuvjetete, osigurala resurse, ljudske i infrastrukturne za razvoj

industrijske proizvodnje zasnovane na novim tehnologijama. Malo poduzetništvo razvija se klasterski, tematski, uslužno i veže za tri postojeća velika poduzeća. Ono se razvija sustavno, planski koristeći resurse, povezujući interes, stvarajući konkurenčno gospodarstvo.

8.2. Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti

Očuvan okoliš kao razvojni resurs jedan je od ključnih razvojnih potencijala grada između dvije rijeke: Drave i Karašice. Belišće ima sve potencijale postati centar znanja i kompetencija za energetsku učinkovitost. To uključuje osnivanje energetske zadruge, sabirno distribucijskog centra za drvnu sjeću, preradbenih kapaciteta za reciklažu i proizvodnju namještaja od recikliranih materijala. Centar znanja okuplja vrhunske energetičare, radi na istraživanjima, kroz inovacije i razvoj stvara nove modele upravljanja energijom te stvara preuvjetete za stvaranje novih radnih mesta. Kroz takav pristup Belišće prati suvremene trendove i prije svega nastoji osigurati posao i otvoriti perspektivu za mlade obrazovane ljudi.

8.3. Konkurentna poljoprivredna proizvodnja

Konkurentna poljoprivredna proizvodnja visoko je specijalizirana, teži postizanju visokih standarda kvalitete zasnovanih na zahtjevima suvremenog tržišta. U svakom slučaju traži se viša razina prerade i finalizacije poljoprivrednih proizvoda. U tom smislu Grad će poticati i podržavati interesno povezivanje malih prizvođača te stvaraju proizvodnih klastera te će podržati i projekte izgradnje skladišnih kapaciteta i hladnjaka kao i odgovarajuće obrazovanje za poljoprivrednike koje je neophodno za diverzifikaciju proizvodnje u ruralnom prostoru.

8.4. Razvjeni ljudski potencijali

Razvjeni ljudski potencijali ključni su resurs svake zajednice. Grad Belišće prepoznaće i uvažava svoje građane, ulaže u njihovo znanje kroz stipendije, podržava proces cjeloživotnog učenja, stvara i povezuje razvojne timove iz različitih sektora te s tim u svezi i razvija projekt izgradnje srednje strukovne škole u Belišću.

8.5. Visoka kvaliteta življenja

Visoka kvaliteta življenja proizlazi iz ostvarenja prethodna četiri cilja, kroz koje se nastoji postići visoka razina zaposlenosti na kvalitetnim radnim mjestima, čime se stvaraju preduvjjeti i za razvoj društvenih djelatnosti, posebice kulture i sporta.

Belišće je grad visoke razine građanske kulture s bogatim kulturnim sadržajima. Ono što će se u narednom razdoblju nastojati postići je visoka razina građanske participacije što uključuje: razvijeno civilno društvo, koji je pokretač razvoja i brojnih događanja, raznovrsno u ponudi programa u koje uključuje veliki broj građana. Udruge međusobno surađuju, stvaraju komplementarne i održive programe. Građani su aktivni, zainteresirani i uključeni u stvaranje razvojnih politika, njihove ideje i projekti doprinose stvaranju zajednice ugodnog življenja. Belišće je grad sporta, odredište vrhunskih sportaša, zapaženih rezultata, ali i velikog broja rekreativaca koji kroz kampove, turnire i takmičenja doprinose popularizaciji stila zdravog i aktivnog življenja.

09

Vizija - Belišće 2020

Vizija

Belišće 2020

Belišće je suvremenii grad koji sinergijom održivog razvoja gospodarstva i urbanog i ruralnog prostora, utemeljenog na ljudskim i prirodnim potencijalima, kulturnoj baštini i sportskoj tradiciji, osigurava visok standard života i javnih usluga za svoje građane poštujući multikulturalnost i multietničnost ugrađene u temelje nastanka i razvoja grada.

10

Strateške odrednice razvoja (ciljevi, prioriteti, mjere)

Cilj 1: Konkurentno gospodarstvo	
<i>Prioriteti</i>	<i>Mjere</i>
1.1. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA	1.1.1. Poslovna podrška strateškim projektima
	1.1.2. Podrška malim i srednjim poduzetnicima u Pristupu finansijskim sredstvima
	1.1.3. Izgradnja i razvoj usluga poduzetničkog inkubatora
	1.1.4. Potpora edukacijskim programima za Poduzetnike
1.2. UČINKOVITO GOSPODARENJE INFRASTRUK- TURNIM RESURSIMA	1.2.1. Izgradnja novih poslovnih zona
	1.2.2. Očuvanje i stavljanje u funkciju industrijske arhitekture i baštine
1.3. POSLOVNA SURADNJA I UMREŽAVANJE	1.3.1. Podrška umrežavanju s eu poslovnim mrežama i asocijacijama
	1.3.2. Podrška stvaranju poslovnih asocijacija
1.4. RAZVOJ TURIZMA	1.4.1. Razvoj turističke infrastrukture
	1.4.2. Razvoj posebnih oblika turizma
Cilj 2: Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti	
<i>Prioriteti</i>	<i>Mjere</i>
2.1. ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM	2.1.1. Uspostava centra znanja za učinkovito Gospodarenje energijom
	2.1.2. Podrška osnivanju i radu energetskih zadruga
	2.1.3. Podrška zelenom poduzetništvu
2.2. ZAŠTITA PRIRODE I OČUVANJE OKOLIŠA	2.2.1. Provedba mjera za zaštitu voda i tla
	2.2.2. Unapređenje sustava održivog gospodarenja otpadom
	2.2.3. Očuvanje biološke raznolikosti

Cilj 3: Konkurentna poljoprivredna proizvodnja

Prioriteti	Mjere
3.1. RAZVITI POLJOPRIVREDNU INFRASTRUKTURU	<p>3.1.1. Proširenje i održavanje sustava odvodnje i navodnjavanja</p> <p>3.1.2. Izgradnja skladišno-prerađivačkih pogona</p> <p>3.1.3. Izgradnja i održavanje poljskih i pristupnih puteva</p> <p>3.1.4. Izgradnja i održavanje agro-edukacijskog centra</p>
3.2. POVEĆATI KONKURENTNOST POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE	<p>3.2.1. Potpora poslovnom udruživanju</p> <p>3.2.2. Razvoj ekološke poljoprivrede</p> <p>3.2.3. Poticanje uzgoja autohtonih vrsta i pasmina</p> <p>3.2.4. Potpora standardizaciji i povećanju kvalitete poljoprivrednih proizvoda</p> <p>3.2.5. Poticanje promotivnih aktivnosti – bolje Tržišno pozicioniranje</p>

Cilj 4: Razvijeni ljudski potencijali

Prioriteti	Mjere
4.1. RAZVOJ KOMPETENCIJA ZA PRIPREMU I PROVEDBU EU PROJEKATA	<p>4.1.1. Stvaranje projektnih sektorskih timova</p> <p>4.1.2. Razvijanje sustava upravljanja projektom (PCM)</p>
4.2. RAZVOJ ZNANJA I VJEŠTINA - PRILAGODBA TRŽIŠTU RADA	<p>4.2.1. Pokretanje rada i razvoj programa srednje obrtničke škole</p> <p>4.2.2. Poticanje cjeloživotnog učenja</p> <p>4.2.3. Jačanje kompetencija ranjivih skupina kroz programe eko-socijalne ekonomije</p>

Cilj 5: Visoka kvaliteta življenja

Prioriteti	Mjere
5.1. UNAPREĐENJE RADA JAVNE UPRAVE	<p>5.1.1. Informatizacija i digitalizacija poslovanja te korištenje it tehnologija</p> <p>5.1.2. Sustavna edukacija gradskih službenika</p> <p>5.1.3. Unapređenje komunikacije s građanima</p> <p>5.1.4. Unapređenje sustava zaštite i spašavanja</p>

5.2. UNAPREĐENJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE GRADA	5.2.1. Unapređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 5.2.2. Izgradnja, obnova i održavanje stambene infrastrukture 5.2.3. Izgradnja, obnova i održavanje javne rasvjete 5.2.4. Obnova i uređenje gradskih i ruralnih trgov i javnih prostora
5.3. UNAPREĐENJE PROMETNE INFRASTRUKTURE	5.3.1. Obnova i održavanje mostova 5.3.2. Proširenje i održavanje biciklističkih staza 5.3.3. Izgradnja i održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta
5.4. UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	5.4.1. Izgradnja, obnova i održavanje predškolskih i školskih ustanova 5.4.2. Očuvanje, obnova i održivo korištenje kulturne baštine 5.4.3. Razvoj i unapređenje kulturnih programa 5.4.4. Izgradnja, obnova i održavanje sportske infrastrukture 5.4.5. Izgradnja, obnova i održavanje društvenih domova 5.4.6. Unapređenje vatrogastva
5.5. UNAPREĐENJE SOCIJALNE SLIKE GRADA	5.5.1. Unapređenje skrbi o starijoj populaciji 5.5.2. Unapređenje skrbi o socijalno isključenim osobama 5.5.3. Uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice 5.5.4. Unapređenje zdravstvenih usluga građanima 5.5.5. Unapređenje životnih uvjeta romske zajednice
5.6. RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA	5.6.1. Razvoj sustava podrške organizacijama civilnoga društva 5.6.2. Jačanje vidljivosti rada OCD-ova 5.6.3. Jačanje održivosti OCD-ova kroz programe društvenog poduzetništva 5.6.4. Unapređenje modela transparentne dodjele sredstava ocd-ova iz proračuna grada 5.6.5. Potpora u provedbi strateških EU projekata

11

Relevantni razvojni projekti

CILJ 1: Konkurenčno gospodarstvo			
Prioriteti	Mjere	Očekivani rezultati	Relevantni projekti
1.1. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA	1.1.1. POSLOVNA PODRŠKA STRATEŠKIM PROJEKTIMA	Veća konkurentnost na tržištu; viša razina stabilnosti, poslovanja; veći broj radnih mesta.	
	1.1.2. PODRŠKA MALIM I SREDNJIM PODUZETNICIMA U PRISTUPU FINANCIJSKIM SREDSTVIMA	Osiguran pristup povoljnim finansijskim sredstvima omogućio rast i nove poslovne prilike.	
	1.1.3. IZGRADNJA I RAZVOJ USLUGA PODUZETNIČKOG INKUBATORA	Popunjeni kapaciteti poduzetničkog inkubatora; integrirana ponuda usluga prilagođena potrebama poduzetnika; poduzetnicima olakšano poslovanje.	
	1.1.4. POTPORA EDUKACIJSKIM PROGRAMIMA ZA PODUZETNIKE	Povećani broj edukacijskih programa za poduzetnike; ojačani ljudski resursi; viša razina zaposlenosti.	
1.2. UČINKOVITO GOSPODARENJE INFRASTRUKTURNIM RESURSIMA	1.2.1. IZGRADNJA NOVIH POSLOVNIH ZONA	Privlačenje novih ulaganja; pojačana gospodarska aktivnost.	Izgradnja i komunalno opremanje poslovne zone Gospodarska zona "Kod pruge" u Belišću
	1.2.2. OČUVANJE I STAVLJANJE U FUNKCIJU INDUSTRIJSKE ARHITEKTURE I BAŠTINE	Očuvana i zaštićena industrijska arhitektura i baština donosi prihod kroz gospodarsku djelatnost.	Uređenje industrijskog parka kao modela stavljanja industrijske baštine u funkciju turizma.
1.3. POSLOVNA SURADNJA I UMREŽAVANJE	1.3.1. PODRŠKA UMREŽAVANJU S EU POSLOVNIM MREŽAMA I ASOCIJACIJAMA	Razvoj znanja i vještina; bolja tržišna pozicija; bolje poslovne prilike.	
	1.3.2. PODRŠKA STVARANJU POSLOVNIH ASOCIJACIJA	Olakšano poslovanje poduzetnicima; veća konkurenčnost, prihodi i zaposlenost.	

1.4. RAZVOJ TURIZMA	1.4.1. RAZVOJ TURISTIČKE INFRASTRUKTURE	Razvijena turistička infrastruktura; Grad Belišče prepoznat kao kvalitetna turistička destinacija.	Izgradnja biciklističke staze od Belišča do Gata; izgradnja sportsko-rekreacijskog centra s hostelom; izgradnja šetnice uz rijeku Dravu; stavljanje u funkciju vodenice na rijeci Dravi i uređenje odmorišta Drava u Bistrincima; podrška dionicima u turizmu kroz osnaživanje TZ-a.
	1.4.2. RAZVOJ POSEBNIH OBLIKA TURIZMA	Povećan prihod od turizma; viša razina specijalizacije; porast poslovnih subjekata u turizmu; razvijena turistička ponuda.	Osnivanje i izgradnja dječjeg olimpijskog kampa "Matija Ljubek".

CILJ 2: Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti

Prioriteti	Mjere	Očekivani rezultati	Relevantni projekti
2.1. ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM	2.1.1. USPOSTAVA RAZLIČITIH OBLIKA PODRŠKE ZA UČINKOVITO GOSPODARENJE ENERGIJOM	Uspostavljen centar znanja za učinkovito gospodarenje energijom; uspostavljen rad energetskih zadruga; viša razina energetske učinkovitosti.	Uspostava centra znanja utemeljnog na iskustvima i znanju Društva energetičara u Belišču.
	2.1.2. UČINKOVITO PLANIRANJE GOSPODARENJA ENERGIJOM	Izrađen plan održivog korištenja OI i EnU; uključivanje u nacionalne, regionalne i međunarodne mreže.	Conurbant II
	2.1.3. PODRŠKA ZELENOM PODUZETNIŠTU	Pokrenuta nova poduzeća u području zelenog poduzetništva; viša razina zaposlenosti.	
2.2. ZAŠTITA PRIRODE I OČUVANJE OKOLIŠA	2.2.1. PROVEDBA MJERA ZA ZAŠTITU VODA I TLA	Očuvana kakvoća izvorišta; podzemnih voda i rijeka; očuvana i unaprijedena kakvoća tla.	Floodeal – projekt prekogranične/transnacionalne suradnje u očuvanju vodnih resursa i sprječavanju štetnih pojava.

	2.2.2. UNAPREĐENJE SUSTAVA ODRŽIVOG GOSPODARENJA OTPADOM	Osigurani uvjeti za unapređivanje i provedbu sustava gospodarenja otpadom.	Projekt sanacije odlagališta otpada u Belišću.
	2.2.3. OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI	Poduzete aktivnosti oču- vanja biološke raznolikosti na području Grada Belišća.	Revitalizacija bare Jugovače.

CILJ 3: Konkurentna poljoprivredna proizvodnja

Prioriteti	Mjere	Očekivani rezultati	Relevantni projekti
3.1. RAZVITI POLJOPRIVRED- NU INFRASTRUK- TURU	3.1.1. PROŠIRENJE I ODRŽA- VANJE SUSTAVA ODVODNJE I NAVOD- NJAVANJA	Uspostavljen funkcionalni sustav odvodnje i navodnjavanja.	Razvoj SN Gat i stavljanje u funkciju.
	3.1.2. IZGRADNJA SKLADIŠNO- PRERADIVAČKIH POGONA	Izgrađeni i opremljeni odgovarajući skladišno pre- rađivački pogoni; viša razi- na produktivnosti; povećan prihod; veća zaposlenost.	
	3.1.3. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE POLJSKIH I PRISTUPNIH PUTEVA	Uspostavljena optimalna mreža poljskih i pristupnih puteva; poljoprivrednicima i gospodarstvenicima olakšana komunikacija.	Uređenje otresnica i poljskih puteva u svim prigradskim naseljima.
3.2. POVEĆATI KONKURENT- NOST POLJO- PRIVREDNE PROIZVODNJE	3.2.1. PRUŽANJE PODRŠKE PROGRAMIMA EDUKACIJE U POLJOPRIVREDI	Agro-edukacijski centar opremljen i funkcionalan; viša razina znanja; veća konkurentnost.	Izgradnja multifunk- cionalnog društ- venog doma u Gatu s agro-edukacijskim centrom.
	3.2.2. POTPORA POSLOVNOM UDRUŽIVANJU	Konkurentna i održiva pol- joprivredna proizvodnja.	
	3.2.3. RAZVOJ EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE	Povećan broj ekoloških imanja; povećana zaposle- nost; povećana konkuren- tost poljoprivredne proizvodnje.	
	3.2.4. POTICANJE UZGOJA AUTOHTONIH VRSTA I PASMINA	Povećana zaposlenost i konkurenost malih proizvođača.	

	3.2.5. POTPORA STANDARDIZACI- JI I POVEĆANJU KVALITETE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA	Povećana kvaliteta poljo-privrednih proizvoda; povećana konkurentnost.	
	3.2.6. POTICANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI – BOLJE TRŽIŠNO POZICIONIRANJE	Bolje pozicioniranje poljoprivrednih proizvođača na ciljanim tržištima.	

CILJ 4: Razvijeni ljudski potencijali

Prioriteti	Mjere	Očekivani rezultati	Relevantni projekti
4.1. RAZVOJ KOMPETENCIJA ZA PRIPREMU I PROVEDBU EU PROJEKATA	4.1.1. RAZVOJ POTPORNIH INSTITUCIJA ZA PRIPREMU I PROVEDBU EU PROJEKATA	Optimalni kapaciteti za pripremu i provedbu EU projekata; veća apsorpcija EU i domaćih fondova.	Osnivanje lokalne razvojne agencije.
	4.1.2. RAZVIJANJE SEKTORSKIH TIMOVA SUSTAVA UPRavljanja projektom	Stvoren održiv sustav upravljanja projektima; optimizacija troškova i koristi za lokalnu zajednicu.	Specijalističke edukacije (PCM, javna nabava, izrada FS i CBA).
4.2. RAZVOJ ZNANJA I VJEŠTINA – PRILAGODBA TRŽIŠTU RADA	4.2.1. RAZVOJ OBRAZOVNIH PROGRAMA PRILAGOĐENIH TRŽIŠTU RADA	Radni potencijal prilagođen potrebama tržišta rada; veća konkurentnost radne snage.	Pokretanje rada srednje strukovne škole u Belišču
	4.2.2. POTICANJE CJELOŽIVOTNOG UČENJA	Viša razina konkurentnosti radne snage; viša razina konkurentnosti gospodarstva.	
	4.2.3. JAČANJE KOMPETENCIJA RANJIVIH SKUPINA KROZ PROGRAME EKOSOCIJALNE EKONOMIJE	Stvoreni održivi modeli socijalnog zapošljavanja; razvijeni novi modeli društvenog poduzetništva; viša razina zaposlenosti i kvalitete življenja ranjivih skupina.	Pokretanje rada srednje strukovne škole u Belišču

CILJ 5: Visoka kvaliteta življenja			
Prioriteti	Mjere	Očekivani rezultati	Relevantni projekti
5.1. UNAPREĐENJE RADA JAVNE UPRAVE	5.1.1. INFORMATIZACIJA I DIGITALIZACIJA POSLOVANJATE KORIŠTENJE IT TEHNOLOGIJA	Olakšana i optimizirana komunikacija i upravljanje informacijama unutar javne uprave; viša razina učinkovitosti rada javne uprave.	
	5.1.2. SUSTAVNA EDUKACIJA GRADSKIH SLUŽBENIKA	Viša razina kompetencija i učinkovitosti javne uprave; kvalitetnija usluga prema građanima.	
	5.1.3. UNAPREĐENJE KOMUNIKACIJE S GRAĐANIMA	Bolja komunikacija s građanima; kvalitetnije i raznovrsnije usluge prema građanima; viša razina građanske participacije.	Projekt osnivanja gradskog radija i mjesecanika za informiranje lokalne zajednice.
	5.1.4. UNAPREĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	Viša razina sigurnosti.	Projekt umrežavanja subjekata zaštite i spašavanja radi optimalnog korištenja resursa u kritičnim situacijama.
5.2. UNAPREĐENJE KOMUNALNE IN- FRASTRUKTURE GRADA	5.2.1. UNAPREĐENJE SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE	Razvijen optimalan sustav vodoopskrbe i odvodnje.	- FASEP – regionalni projekt izgradnje i rekonstrukcije sustava vodoopskrbe i odvodnje aglomeracije Belišće-Valpovo.
	5.2.2. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE STAMBENE INFRASTRUKTURE	Viša kvaliteta stanovanja; povećan broj stambenih jedinica.	
	5.2.3. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE	Razvijen optimalan i učinkovit sustav javne rasvjete.	Izgradnja i rekonstruk- cija javne rasvjete na području Grada Belišća.
	5.2.4. OBNOVA I UREĐENJE GRADSKIH I RURALNIH TRGOVA I JAVNIH PROSTORA	Povećan broj kulturnih, sportskih i društvenih sadržaja; povećana kultura življenja; povećan broj i kvaliteta društvenih interakcija; viša razina društvene kohezije.	Idejni projekt uređenja glavnog gradskog trga.

5.3. UNAPREĐENJE PROMETNE IN- FRASTRUKTURE	5.3.1. OBNOVA I ODRŽAVANJE MOSTOVA	Poboljšana prometna komunikacija, viša razina sigurnosti.	Obnova mosta na rijeci Karašici u Gatu.
	5.3.2. PROŠIRENJE I ODRŽAVANJE BICIKLISTIČKIH STAZA	Razvijena mreža biciklističkih staza, poboljšana kvaliteta života (zdravstveni i socijalni aspekti, povećanje mobilnosti radne snage i sigurnost u prometu).	Izgradnja biciklističke staze od Belišća do Gata, faze I. i II.
	5.3.3. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE LOKALNIH I NERAZVRSTANIH CESTA	Poboljšana prometna komunikacija; poboljšana sigurnost u prometu.	Projekt uređenja nerazvrstanih i lokalnih cesta na području Grada u okviru Programom ruralnog razvoja.
5.4. UNAPREĐENJE DRUŠTVENE IN- FRASTRUKTURE	5.4.1. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE PREDŠKOLSKIH I ŠKOLSKIH USTANOVA	Sanirani i adaptirani postojeći te izgrađeni novi objekti opremljeni adekvatnom opremom; veći broj djece uključen u rad predškolskih ustanova; postignuti bolji rezultati u nastavi; organizirana nastava u strukovnoj školi za potrebe tražišta rada.	Izgradnja i opremanje srednje strukovne škole u Belišću; obnova i opremanje zgrade Dječjeg vrtića u Belišću; uređenje prostora za potrebe glazbene škole u Belišću; razvoj programa predškole i igraonice za djecu u prigradskim naseljima
	5.4.2. OČUVANJE, OBNOVA I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE BAŠTINE	Kulturna baština primjereno zaštićena; kulturna baština u funkciji zajednice.	Projekt dovršenja obnove i stavljanja u funkciju palače Gutmann.
	5.4.3. RAZVOJ I UNAPREĐENJE KULTURNIH PROGRAMA	Povećan broj kulturnih programa; porast broja sudionika i korisnika kulturnih programa.	Razvoj kulturnih programa i manifestacija u organizaciji Centra za kulturu Sigmund Romberg i ostalih dionika; razvoj programa glazbene škole u Belišću.
	5.4.4. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE SPORTSKE INFRASTRUKTURE	Izgrađena i obnovljena sportska infrastruktura.	Izgradnja tribina gradskog stadiona u Belišću; izgradnja vježbališta na otvorenom; izgradnja i obnova bočališta; izgradnja gradskog klizališta u Belišću.

	5.4.5. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE DRUŠTVENIH DOMOVA	Izgrađeni i obnovljeni društveni domovi u cijelosti u funkciji razvoja lokalnih zajednica; porast broja kulturnih programa.	Rekonstrukcija, dogradnja i opremanje Doma kulture u Belišću; izgradnja multifunkcionalnog društvenog doma u Gatu; rekonstrukcija i dogradnja društvenog doma u Veliškovicima; rekonstrukcija društvenog doma u Bocanjevcima; rekonstrukcija društvenog doma u Gorici Valpovačkog, rekonstrukcija doma "Podravac" u Bistrincima; rekonstrukcija i uređenje Doma umirovljenika u Belišću
	5.4.6. UNAPREĐENJE VATROGASTVA	Suvremena i funkcionalna infrastruktura i oprema; viša razina sigurnosti; veća uključenost djece i mlađih u rad vatrogasnih društava.	Rekonstrukcija, energetska obnova i uređenje Vatrogasnog doma u Belišću; dogradnja i uređenje vatrogasnog spremišta DVD-a Veliškovci; dogradnja i uređenje vatrogasnog spremišta u Bocanjevcima, Tiborjancima i Vinogradcima.
5.5. UNAPREĐENJE SOCIJALNE SLIKE GRADA	5.5.1. UNAPREĐENJE SKRBI O STARIJOM P OPULACIJI I SOCIJALNO ISKLJUČENIM OSOBAMA	Razvijeni sustav podrške starijoj populaciji; proširena mreža socijalnih usluga; poboljšana kvaliteta življenja; viša razina socijalne kohezije.	Projekt dnevnog boravka za starije osobe grada Belišća; projekt pomoći u kući; projekt socijalne samoposluge.
	5.5.2. UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U ŽIVOT ZAJEDNICE	Viša razina inkluzije osoba s invaliditetom; viša razine socijalne kohezije.	Udruga Zvono, projekt "Nitko nije otok".
	5.5.4. UNAPREĐENJE ZDRAVSTVENIH USLUGA GRADANIMA	Razvijen sustav zdravstvenih usluga građanima; veća dostupnost i kvaliteta raznovrsnih usluga.	
	5.5.5. UNAPREĐENJE ŽIVOTNIH UVJETA ROMSKIE ZAJEDNICE	Razvijena infrastruktura; veće zaposlenost; viša razina obrazovanja; viša razina uključenosti romske populacije u život zajednice.	Izgradnja društvenog doma za romsku zajednicu; izgradnja komunalne infrastrukture za romsku zajednicu Grada Belišća.

5.6. RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA	5.6.1. RAZVOJ SUSTAVA PODRŠKE ORGANIZACIJAMA CIVILNOGA DRUŠTVA	Razvijen inkubator za udruge pruža niz usluga sve većem broju OCD-ova; viša razina građanske participacije; ojačni kapaciteti udruga za privlačenje sredstava; viša razina kvalitete života u zajednici.	
	5.6.2. JAČANJE VIDLJIVOSTI RADA OCD-OVA	Transparentan rad udruga; veća razina uključenosti građana u projektne aktivnosti udruga.	
	5.6.3. JAČANJE ODRŽIVOSTI OCD-OVA KROZ PROGRAME DRUŠT- VENOG PODUZETNIŠTVA	Viša razina održivosti OCD-ova; osnovana i održiva društvena poduzeća; viša razina zaposlenosti.	Udruga Zvono, projekt Paper dream.
	5.6.4. UNAPREĐENJE MODELAA TRANSPARENTNE DODJELE SREDSTAVA OCD-OVA IZ PRORAČUNA GRADA	Transparentnost sustava finansiranja projekata i rada udruga; veća učinkovitost potrošnje proračunskih sredstava; razvijen sustav praćenja i vrednovanja.	Unaprjeđenje sustava dodjele sredstava udrugama iz proračuna Grada.
	5.6.5. POTPORA U PROVEDBI EU PROJEKATA	Udruge osnažene za provedbu EU projekata; viša moć privlačenja EU fondova.	Osiguranje potpore Grada za odobrene EU projekte prema utvrđenim kriterijima.

12

Komunikacijski plan

12.1. Uvod

Plan komunikacije će doprinijeti transparentnosti provedbe prioriteta, mjera i učinaka navedenih u Strategiji. Pored toga, Plan komunikacije će doprinijeti podizanju svijesti svih dionika o njihovoj ulozi u provedbi Strategije razvoja Grada Belišća, kao i informirati javnost i sve partnere o njezinom značaju za ujednačen razvoj Grada.

Kako bi javnost bila upoznata s provedbom Prioriteta i mjera iz Strategije planirano je obratiti se sljedećim ciljanim skupinama:

- ▶ sudionicima/partnerima u izradi iz svih sektora: javnog, poslovnog, civilnog i poljoprivrednog koji su sudjelovali u izradi Strategije
- ▶ javnoj upravi – posebno upravnim odjelima Grada, gradskim institucijama, ustanovama i trgovačkim društvima
- ▶ mjesnim odborima
- ▶ medijima
- ▶ svim građanima na području Grada Belišća

12.2. Ciljevi

Najvažniji cilj je informirati javnost, podići svijest i razumijevanje o važnosti Strategije, omogućiti ciljanim skupinama razumijevanje svih prioriteta i mjera kao i samu svrhu Strategije, kao i njezinu usklađenost s ostalim strateškim dokumentima na

regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Plan komunikacije isto tako omogućava učinkovito širenje informacija o strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama koje se planiraju poduzeti kako bi se najoptimalnije iskoristili svi ljudski i materijalni resursi u ostvarenju zajedničke vizije:

- 1. konkurentno gospodarstvo**
- 2. očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti**
- 3. konkurentna poljoprivredna proizvodnja**
- 4. razvijeni ljudski potencijali**
- 5. visoka kvaliteta življenja**

U komunikaciji s javnošću važno je kontinuirano usklađivati sve komunikacijske aktivnosti koje provode ostali dionici na području Grada, a tiču se aktivnosti koje doprinose provedbi prioriteta i ciljeva Strategije. Najvažniji partneri u provedbi Plana komunikacije biti će one institucije koje će aktivno sudjelovati u provedbi Strategije.

NAČELA

Obzirom da je Grad nositelj pripreme i provedbe Strategije razvoja grada Belišća, on je ujedno i glavni promotor svrhe, provedbenih aktivnosti, ali i rezultata provedbe Strategije. Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Plana komunikacije rukovoditi će se sljedećim načelima:

- ▶ informacije trebaju biti prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku

- ▶ informiranje će se temeljiti na usmjerenju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- ▶ komunikacijske aktivnosti će biti komplementarne i konzistentne te nadopunjavati uobičajene/postojeće komunikacijske kanale kako bi najšira javnost dobila željenu poruku
- ▶ uspostaviti model praćenja i ažuriranja informacija, kako bi one u svakom trenutku odgovarale stvarnoj situaciji. Pripremiti i ažurirati podatke o Strategiji na web-stranicama Grada te na web-stranicama projekata koji će se provoditi u sklopu Strategije
- ▶ koristit će se svi potrebni komunikacijski kanali i alati kako bi se osigurala potpuna informiranost svih uključenih strana o provedbi strategije, mogućim izazovima na koje se nailazi, kao i očekivanoj međusobnoj podršci svih zainteresiranih što će pomoći međusobnoj koheziji i stalnoj uključenosti

PRISTUP INFORMACIJAMA

U skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske Plan komunikacije će voditi računa o pravu na jednak pristup informacijama. Invaliditet, etničko podrijetlo, spolne i dobne razlike bit će uzete u obzir pri oblikovanju komunikacijskog pristupa, stoga će se i model komunikacije prilagoditi pojedinim ciljanim skupinama. Svi materijali bit će dostupni u prikladnim formatima te će pravo na informaciju biti zajamčeno svima kroz upotrebu lako do-

stupnih i prilagodljivih oblika distribucije informacija (službena web-stranica Grada, dostupne društvene mreže itd.).

12.3. Plan komunikacijskih aktivnosti prema pojedinim ciljanim skupinama

Komunikacijske aktivnosti su usmjerene prema različitim skupinama pojedinaca i pravnih osoba s lokalne i regionalne razine kao i prema pojedinim sektorima, gdje svi imaju različite potrebe koje zahtijevaju posebne metode komunikacije.

SUDIONICI/PARTNERI U IZRADI STRATEGIJE IZ SVIH SEKTORA

Službena internetska stranica Grada Belišća, kao nositelja izrade i provedbe Strategije, redovito će objavljivati relevantne informacije vezane uz provedbu Strategije te tijekom godine, ovisno o iskazanoj potrebi, održavati konzultacijske sastanke s jednim ili više predstavnika različitih sektora zbog razmjene i širenja informacija. Ovdje će svakako informacije biti namijenjene i tijelima i institucije na regionalnoj i nacionalnoj razini, kao i na razini statističkih regija čije aktivnosti imaju, bilo posredno bilo neposredno, utjecaj na okvir za provedbu Strategije.

JAVNA UPRAVA – UPRAVNI ODJELI GRADA, GRADSKE INSTITUCIJE, USTANOVE I TRGO- VAČKA DRUŠTVA

Ured gradonačelnika brine o transparentnosti rada Gradske uprave. Pored poslova u svojoj nadležnosti, objavljuje akte u Službenom glasniku Grada Belišća i brine o izradi i održavanju službene gradske internetske stranice, obavlja poslove pripreme za tiskanje gradskog biltena i Službenog glasnika Grada Belišća te vodi propisane evidencije i baze podataka. Ured gradonačelnika bit će polazna točka u pripremi svih informacija koje se tiču provedbe strategije te njezinih postignuća.

U komunikaciji s ostalim upravnim odjelima⁹ kreirat će se informativni materijali namijenjeni pojedinim sektorima i ciljanim skupinama o procesu provedbe ciljeva, prioriteta i mjera Strategije Grada Belišća, kao i prikupljati i analizirati prispjele informacije od strane građana, potencijalnih korisnika, odgovarati na eventualna pitanja i biti u stalnoj komunikaciji s ostalim tijelima na regionalnoj i nacionalnoj razini.

MJESNI ODBORI

Područje Grada Belišća obuhvaća mjesne odbore Belišće, Bistrinci, Bocanjevci, Gat, Gorica Valpovačka, Kitišanci, Tiborjančići, Veliškovci i Vinogradci. Kako bi se Strategija razvoja Grada Belišća uspješno

provodila, posebnu pozornost treba dati potencijalnim korisnicima koji se nalaze na navedenim područjima kako bi imali mogućnost ravnopravno sudjelovati u razvojnim projektima ili aktivnostima pod svakim razvojnim prioritetom/mjerom. Neophodno je da potencijalni korisnici znaju i razumiju koje se mogućnosti otvaraju i na koji način oni mogu ostvariti korist. Stoga je zajedno s predstvincima svih mjesnih odbora potrebno raditi na kontinuiranom informiranju i komunikaciji, a i edukaciji potencijalnih korisničkih skupina kao što su poduzetnici, udruge, ustanove itd.

MEDIJI

Rad s medijima će biti uređen tako da osigura širenje informacija o razvojnoj strategiji i dopiranje informacija do različitih ciljnih skupina iz različitih sektora. Mediji (posebno oni lokalni) će također služiti i kao komunikacijski kanali za prijenos informacija, ne samo široj

javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Stoga je nužno da komunikacija s medijima bude proaktivna. Uključivat će izradu priopćenja za tisak, brošure, letke i obavijesti za medije koji će omogućiti pravovremeno pružanje traženih informacija, kao i informiranje o aktivnostima pojedinih projekata koji se „naslanjaju“ na Strategiju.

GRAĐANI NA PODRUČJU GRADA BELIŠĆA – ŠIRA JAVNOST

Od iznimne je važnosti upoznati širu javnost sa Strategijom, njenim ciljevima

---

⁹ Upravni odjel za finansije i proračun; Upravni odjel za komunalno-stambene djelatnosti i uređenje naselja; Upravni odjel za društvene djelatnosti; Upravni odjel za prostorno planiranje i gospodarstvo

te načinom provedbe i praćenja. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica svih relevantnih dionika na čijim će stranicama također biti poveznica (link) na službenu stranicu Grada. Ujedno, stanovnici na području Grada Belišća moći će putem web-stranica upućivati svoja pitanja, komentare i prijedloge koji će se tada posljeđivati odgovornim osobama.

Lokalni i regionalni mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljanoj skupini, posebno kroz objavu u nacionalnom, regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji kako bi se podigla svijest o značaju i učincima provedbe Strategije. Budući da mjere i aktivnosti/planirani projekti, unutar Strategije razvoja Grada Belišća, imaju za cilj unaprijediti društveno-gospodarsko stanje u gradu, svi građani imaju pravo biti informirani o uspješnosti provedbe strategije te prilikama koje se za njih nude (izravno ili kroz rezultate razvojnih projekata koji će se kroz strategiju provoditi) i postignućima za njihovu zajednicu. Stoga je važno redovito i transparentno informirati o provedbi i postignućima Strategije.

12.4. Aktivnosti

Kako bi se podigla svijest o značaju Strategije te prikupile i distribuirale relevantne informacije koristiti će se slijedeći komunikacijski alati:

INTERNETSKA KOMUNIKACIJA

Na službenoj stranici Grada Belišća i unutar postojećih web-stranica ostalih ključnih dionika definirat će se dio koji se odnosi na provedbu Strategije. Dio informacija (predstavljanje Ciljeva, Prioriteta i Mjera kao osnovnih odrednice Strategije i Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Grada Belišća 2015.-2020. i sl.) bit će trajno prezentiran, dok će se tekuće informacije prezentirati putem web-priloga. Birane informacije distribuirat će se i putem drugih internetskih portala, ovisno o njihovoj posjećenosti i ciljanoj skupini kojoj se obraćaju.

PRIOPĆENJA ZA TISAK I ČLANCI U NOVINAMA (LOKALNI MEDIJU)

Priopćenje za tisak je najvažniji oblik pisane komunikacije koji se šalje novinarima pisanih medija, radija i televizije. Koristi se za širenje redovitih informacija (npr. objavljivanje različitih natječaja koji se vežu na pojedine strateške Prioritete i Mjere), ali također i u situacijama kad se građane ili krajnje korisnike žurno mora obavijestiti o nečemu što je vezano za pojedini sektor (npr. produženje trajanja pojedinih natječaja, poticaji u poljoprivredi itd.), a nema vremena za posljeđivanje informacija drugim kanalima. Djelatnici će pojedinih Upravnih odjela, sukladno svojoj ulozi u provedbi Strategije, vrstom informacije i njezinoj važnosti, sastavljati i distribuirati priopćenja za tisak.

Informacije o Strategiji objavljivat će se u redovitim vremenskim razmacima u dnevnim, tjednim, regionalnim novinama. Pri tome će se prvenstveno koristiti mogućnosti dostupne svim građanima Grada Belišća. Svaka objava pružit će informacije o kontakt pojedinostima (adrese, telefoni, faks, e-mail itd.).

KONFERENCIJE ZA NOVINARE

Konferencije za novinare namijenjene su predstavnicima tiskanih medija, radija i televizije. Njihova glavna funkcija je pružanje informacija novinarima o Strategiji (svrha i učinci Strategije, vremenski okviri, predviđene mјere, ciljane skupine itd.). Osim redovitih konferencija za novinare (povezanih s važnim datumima i događajima), po potrebi organizirat će se i tematske konferencije za novinare.

TV I RADO (LOKALNI MEDIJI)

Promidžba Strategije na lokalnoj i regionalnoj televiziji će se vršiti putem oglasa i reportaža. Svrha radio i televizijske promidžbe je izvijestiti šиру javnost, ali i druge ciljane skupine o Strategiji. Za informiranje o provedbi Strategije ciljano će se koristiti postojeće informativne emisije, prije svega putem Gradskog radija Belišće, ali i putem informativnog prostora što ga županija ima zakupljeno u eteru Slavonske televizije ili termin što ga Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Osijek ima u okviru emisije „Aquarel“ na Osječkoj televiziji. Svi ostali elektronski mediji u žu-

paniji biti će na vrijeme informirani o svim događanjima značajnim za provedbu Strategije te će biti pozvani da iste i poprate.

ELEKTRONSKA KOMUNIKACIJA

Relevantne informacije distribuirati će se, po potrebi, i putem drugih oblika elektronske komunikacije dostupne najširoj javnosti: putem društvenih mreža – Facebooka, Twittera, mailing lista članova mjesnih odbora, prezentacija što ih pojedini Upravni odjeli Grada pripremaju i distribuiraju krajnjim korisnicima i sl. Ovisno o količini i povjerljivosti informacija, kao i vrsti informacija, distribucijske liste prilagođavat će se ciljanim skupinama korisnika.

PUBLIKACIJE

Za pružanje detaljnijih informacija pojedinim ciljanim skupinama, predstavnici mjesnih odbora, kao i široj javnosti, koristit će se postojeće publikacije Grada, ili će se u okviru pojedinih projekata kroz aktivnost „vidljivosti“ distribuirati ključne informacije.

13

Prilozi

13.1. Obrazac za prikupljanje projekata/projektnih ideja

13.2. Popis osoba koje su sudjelovale u izradi Strategije razvoja Grada Belišća za razdoblje od 2014.-2020.

13.3. Sektorske SWOT analize

13.1. Obrazac za prikupljanje projekata/projektnih ideja

Predlagatelj/nositelj projekta	<i>Prema podacima iz registracije</i>
Potencijalni partner/i	
Sektor	<i>Prema NKD (nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti)</i>
Kontakt osoba:	
e-mail i telefon:	
Naziv projekta	
Kratki opis projekta (cilj, aktivnosti, očekivani rezultati)	1. Cilj/ciljevi projekta:
	2. Glavne aktivnosti:
	3. Očekivani rezultati projekta:
Razina spremnosti projektne ideje /projekta	1. Projektna ideja - ideja koju ćemo dalje razrađivati i prikupljati potrebnu dokumentaciju (max 5 rečenica):
	2. Srednja razina spremnosti - do sada je projekt razrađen i ima djelomično pripremljenu sljedeću dokumentaciju (navesti):
	3. Visoka razina spremnosti - projekt ima pripremljenu svu potrebnu dokumentaciju za početak provedbe (navesti):
	Napomene/komentari (prepreke u pripremi projekta; dokumentacija koja nedostaje i dr.):
Očekivano trajanje projekta (mjeseci)	
Procijenjena vrijednost projekta (EUR)	
Mogućnost (vlastita sredstva - zaokružiti	a) <i>Sufinanciranje</i> do 25% do 50% <i>nije moguće</i>
	b) <i>Predfinanciranje</i> do 25% do 50% do 100% <i>nije moguće</i>

13.2. Popis osoba koje su sudjelovale i izradi Strategije razvoja Grada Belišća za razdoblje 2014.-2020.

Ime i prezime	Sektor /Organizacija
1. Kata Budimir – Varžić	Javna uprava / grad Belišće
2. Ljiljana Žigić	Javna uprava / grad Belišće
3. Oto Živčić	Poduzetnički inkubator Polet d.o.o.
4. Andrej Bičak	Hidrobel d.o.o.
5. Tomislav Petrović	Javna uprava / grad Belišće
6. Rade Bagarić	Javna uprava /VMO Bistrinci
7. Tomislav Vukelić	Javna uprava /grad Belišće
8. Damir Torjanac	Javna uprava /VMO Gat
9. Josip Rakmić	Javna uprava /gradski vjećnik
10. Marko Pavić	Javna uprava /gradski vjećnik
11. Zlatko Adjulović	Kombel d.o.o.
12. Zorislav Hegeduš	HSU /
13. Jasna Andrišić	Gradska knjižnica i čitaonica Belišće
14. Ivana Kovačević- Ivanišić	Javna uprava /VMO Belišće
15. Mario Marolin	Javna uprava /grad Belišće
16. Zdenko Glasovac	Dječji vrtić „Maslačak“ Belišće
17. Slađan Novosel	OPG Slađan Novosel
18. Dario Matoković	OPG Matoković
19. Krunoslav Mitrović	OPG Mitrović
20. Josip Anušić	OPG Anušić

21.	Andđelko Levak	Obrt Leona
22.	Ivan Kvetek	OPG Kvetek
23.	Dubravko Ivanović	
24.	Vera Trampus	OEPG Vera Trampus
25.	Blažica Draženović	OPG Draženović
26.	Stjepan Gajer	Turizam – prenoćište
27.	Josip Šagi	OPG Ratarstvo – stočarstvo
28.	Igor Mihaljević	OPG Turizam Apin Dvor
29.	Luka Jerković	OPG Jerković
30.	Dragomir Šimić	Civilni sektor / HVIDR-a Belišće
31.	Zlatko Rogač	Civilni sektor / UHDDR
32.	Dubravko Fumić	Civilni sektor /Udruga invalida rada i osoba s invaliditetom Belišće i Valpovo
33.	Vlado Mađarić	Civilni sektor / Lovačko društvo „Vepar“ Belišće
34.	Zdenko Kovač	Civilni sektor / Planinarsko društvo Belišće
35.	Ivan Vajda	Civilni sektor /Likovna udruga „Bel-art“ Belišće
36.	Stjepan Blažević	Civilni sektor / Autoklub
37.	Nikica Mužević	Vatrogasci Belišće
38.	Mario Kraljik	Gospodarstvo / Electro – shop
39.	Damir Garmaz	Gospodarstvo / Electro – shop
40.	Ana Puljek	Sobe za iznajmljivanje
41.	Bojan Radulović	Gospodarstvo / VBR Obrt
42.	Bojana Živković	Gospodarstvo /Plejada Agro d.o.o.
43.	Željko Živković	Gospodarstvo /Plejada Agro d.o.o.

44.	Ijerka Vučković	Javna uprava /grad Belišće
45.	Silvija Kifer	Civilni sektor / Centar za kulturu Sigmund Romberg
46.	Kristina Horvat	Javna uprava /grad Belišće
47.	Vlasta Vicić	Gradska knjžnica i čitaonica Belišće
48.	Ana Šikić	Civilni sektor / Amatersko kazalište Belišće
49.	Antonija Andrašek – Barić	Javna uprava /grad Belišće
50.	Josip Kozina	DVD Veliškovci
51.	Josip Mađarić	Civilni sektor / Zajednica športskih udruga
52.	Mario Fišek	UP „Valpovština“
53.	Silvija Mikolić	URFD „Valpovštine“
54.	Zlatko Sapkin	Civilni sektor /Društvo energetičara Belišće
55.	Ninoslav Varžić	Civilni sektor /Društvo energetičara Belišće
56.	Matea Vukelić	Civilni sektor / Centar mladih Belišće
57.	Davor Vuksanić	Civilni sektor / KUD Šokadija, Bocanjevci
58.	Dinko Župan	Civilni sektor /Eko – Karašica Bel-net
59.	Mira Anić	Civilni sektor /Udruga Zvono
60.	Dajana Babli	OŠ I.Kukuljevića Belišće
61.	Darko Kovač	OŠ I.Kukuljevića Belišće
62.		UHDDR
63.	Krunčica Rupić	Civilni sektor / Udruga Udovica
64.	Karolina Štefan –Bugarinović	Poduzetnički inkubator „Polet“ d.o.o.

13.3. Sektorske SWOT analize

13.3.1. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I OCD

SNAGE

- ▶ Veliki broj OCD (80-ak) s najamanje 1000 aktivista
- ▶ Visoki udio volonterskog rada
- ▶ Udruge koje postižu uspjehe na županijskoj/regionalnoj razini
- ▶ Djelatnici u ustanovama iz područja društvenih djelatnosti aktivno uključeni u programe razvoja zajednice
- ▶ Relativno bogat i raznovrstan kulturni program
- ▶ Know-how iz PCM-a (Grad Belišće, udruga Zvono)
- ▶ Web portal kao informativni servis građanima o radu udruga i ustanova iz područja društvenih djelatnosti

PRIЛИKE

- ▶ EU fondovi koji mogu osigurati sredstva za društveni razvoj
- ▶ ESF i Strategija razvoja društvenog poduzetništva kao osnova za pokretanje programa socijalnog zapošljavanja i drugih oblika društvenog poduzetništva
- ▶ Partnerstva sa srodnim udrugama iz zemlje i inozemstva kao prilika za rast i razvoj
- ▶ Daljnji razvoj ljudskih resursi - permanentno obrazovanje, razvijati programe koji odgovaraju kapacitetima OCD-a (ekološki, turistički, sportski, marginalne skupine, kulturni), razvijanje međunarodne suradnje
- ▶ Očuvanje industrijske tradicije i arhitekture (prenamjena industrijskih zgrada u hostel, sadržaji za mlade, zaštitna radionica za osobe s invaliditetom(proizvodnja namještaja od papira), podrška socijalnim programima, njegovati građanski image kroz manifestacije s temama: papir, drvo, metal, sport, inovacije
- ▶ Razvijati različite oblike turizma: kulturni , avanturistički , lovni
- ▶ Programi i projekti u provedbi (Poticati umrežavanje -klasteri, jačanje finansijskih kapaciteta organizacija, podrška kroz fondove za sufinanciranje projekata, poticati osnivanje zadruga
- ▶ Nadogradnja postojećih materijalnih resursa (tehnološka modernizacija, održavanje opreme, dugoročnije koncesije i povoljni najam prostora)

SLABOSTI

- ▶ Mali broj udruga/institucija koje imaju know-how iz PCM i kapacitet za provedbu EU projekata
- ▶ Nedostatna alokacija sredstava za programe udruga
- ▶ Pretežni broj udruga financira se isključivo ili pretežno iz proračuna Grada Belišća
- ▶ Nedovoljna transparentnost dodjele sredstava iz gradskog proračuna
- ▶ OCD nedovoljno međusobno surađuju
- ▶ Nedostatna povezanost i podrška OCD u ruralnim prostorima
- ▶ Ustanove iz područja društvenih djelatnosti nemaju dostatne ljudske kapacitete za sudjelovanje u EU natječajima
- ▶ Nedostatna znanja i vještine potrebna za održivo upravljanje radom OCD-a
- ▶ Slaba posjećenost kulturnih događanja; nezainteresiranost i apatija građana
- ▶ Razvojni kapaciteti nedovoljno povezani (inkubator za udruge, razvojni centar i dr.)
- ▶ Djelomično ograničeno sudjelovanje u društvenim procesima i javnim događanjima udrugama invalida (nepostojanje pristupnih rampi)

PRIJETNJE

- ▶ Nemogućnost vlastitog sufinanciranja i predfinanciranja projekata (Ograničene mogućnosti povlačenja sredstava)
- ▶ "Gubljenje" ljudskog potencijala i članstva (gašenje civilnog sektora /odumiranje udruga)
- ▶ Sporost administracije na svim razinama (ugovorna tijela, gubi se likvidnost udruge zbog čekanja na povrat sufinanciranih sredstava)
- ▶ Socijalno-političko-ekonomska nestabilnost (nemogućnost kontinuiranog rada –promjena politika prema radu udruga)
- ▶ Promjena zakonodavstva (Izmjena porezne stope (PDV-a))

13.3.2. GOSPODARSTVO

SNAGE

- ▶ duga tradicija industrijske proizvodnje (know-how i materijalna infrastruktura)
- ▶ stabilno poslovanje firme Harburg Freudenberg d.d. malim poduzetnicima daje osjećaj sigurnosti i otvara poslovne prilike
- ▶ know-how i reference iz područja energetske učinkovitosti (70 aktivnih članova Društva energetičara)
- ▶ postojanje infrastrukture podrške malom i srednjem poduzetništvu (razvojni centar, poduzetnički inkubator)
- ▶ solidna prometna povezanost

PRIlike

- ▶ Duga i uspješna sportska tradicija otvara mogućnost razvoja sportskog i rekreativnog turizma
- ▶ Energetska učinovitost i obnovljivi izvori energije aktualni u nacionalnim te programima i politikama EU otvaraju mogućnost sustavnog razvoja tog sektora te stvaranje novih radnih mjesta (centar znanja, energetske zadruge, energetski nasadi, sabirni centar za sjećku i dr.)
- ▶ EU i nacionalni programi i politike podržavaju razvoj održivih modela društvenog poduzetništva (alocirani fondovi) što otvara mogućnost zapošljavanja marginaliziranih skupina

SLABOSTI

- ▶ -ne postoji analiza postojećeg stanja gospodarstva (resursna osnova i razvojni potencijal)
- ▶ ne postoji otvorena komunikacija među raznim dionicima gospodarskog razvoja
- ▶ nepostojanje jasne vizije i strategije gospodarskog razvoja koja bi uključila sve ključne dionike i bila zasnovana na sinergiji i boljem korištenju postojećih resursa
- ▶ drvna industrija kao temelj razvoja Belišća uništена
- ▶ nepovoljna ulagačka i poduzetnička klima
- ▶ poslovna zona nedostatnih prostornih kapaciteta
- ▶ pasivno stanovništvo nedovoljno poduzetnički orientirano (dugogodišnja ovisnost o Belišću d.d.)
- ▶ veliki broj nezaposlenih, niska platežna sposobnost stanovništva loša je osnova za razvoj poduzetništva
- ▶ netransparentna razvojna strategija poduzeća DUROPACK d.d. poslovnoj i lokalnoj zajednici daje osjećaj nesigurnosti (iz perspektive malog poduzetnika ne postoji prostor za dijalog)
- ▶ usluge i infrastruktura poduzetničkog inkubatora nisu u cijelosti prilagođeni potrebama malih i srednjih poduzetnika
- ▶ smještajni kapaciteti nedostatni i neprilagođeni zahtjevima suvremenog tržišta (niska kategorija)

PRIJETNJE

- ▶ nepovoljna investicijska klima može dovesti do odlaska postojećih i potencijalnih ulagača u druge sredine
- ▶ odlazak mladih školovanih ljudi dodatno umanjuje poduzetnički potencijal

13.3.3. POLJOPRIVREDA

SNAGE

- ▶ znanje (dugogodišnje iskustvo i tradicija bavljenja poljoprivredom)
- ▶ motiviranost (mogućnost vrednovanja svoga rada, educirani i vrijedni poljoprivrednici, prilagodljivi ljudi, razvijena ekološka svijest, sklonost prema čuvanju tradicionalnih vrijednosti)
- ▶ vlasništvo nad zemljom (jasni ciljevi i održivost)
- ▶ prirodni resursi (očuvane poljoprivredne površine, relativno nezagađeno tlo mineralnim gnojivima, raspoloživost vodnih resursa)
- ▶ klimatski uvjeti (geo položaj koji omogućuje različite vrste proizvodnje)
- ▶ znatna količina neobrađenog tla (neiskorišteno zemljište, dostatnost količine poljoprivrednog zemljišta)

PRIЛИKE

- ▶ rijeka Drava – mogućnost veće iskoristivosti za navodnjavanje -- smanjiti utjecaj prirodnih nepogoda na proizvodnju; razvoj rječnog turizma
- ▶ EU – fondovi (razvoj ruralnog područja, poticanje zapošljavanja u ruralnom dijelu RH, strukturni fondovi ruralnog razvoja, poticaji i mjere za „greening“ kroz npr. poljoprivredne-okolišne mjere)
- ▶ razvoj konkurenckih proizvoda na globalnom tržištu, zaštita/brendiranje autohtonih proizvoda, čiste zemlje i zdrave hrane, marketing i bolja prodaja proizvoda)
- ▶ sinergija poljoprivrede i turizma (proizvodnja organske hrane i plasman kroz sportski i rekreativni/zdravstveni turizam)
- ▶ ekoproizvodi sve traženiji na EU tržištu; uz proširenje proizvodnje, postizanje EU standarda kvalitete otvara se veliki tržni potencijal
- ▶ viša razina prerade poljoprivrednih proizvoda/finalizacije stvara višu tržišnu vrijednost
- ▶ specijalizacija nekoliko srodnih kultura jača konkurentnost (cjenovno, kvalitativno) te omogućuje bolje pozicioniranje na regionalnom i EU tržištu

SLABOSTI

- ▶ nemotiviranost mladih ljudi za bavljenje poljoprivredom (poremećen sustav vrijednosti – rad nije cijenjen)
- ▶ nema udruživanja (niska razina međusobnog povjerenja, loša iskustva iz prošlog sustava)
- ▶ nedostatak prateće infrastrukture (zbrinjavanje i čuvanje gotovih proizvoda – skladištenje, hladnjaka)
- ▶ lokalna uprava ne prati potrebe poljoprivrednika (GUP nije uskladen sa realnim potrebama)
- ▶ nedostatak smeđe signalizacije (oznake za OPG-ove koji nude usluge)
- ▶ postojeći sustav navodnjavanja nije iskorišten (nekorištenje resursa – oko Gata)
- ▶ poljska infrastruktura ne odgovara uvjetima (Bistrinci) – nema dovoljno otresnica, poljski putevi zapušteni
- ▶ upitan sustav poticaja (neadekvatan u provedbi, a sve veća ovisnost poljoprivrednika o poticajima)
- ▶ sve lošija finansijska situacija (nedostatak materijalnih sredstava za provedbu mjera zaštite okoliša, ograničen finansijski potencijal za razvoj, neisplativost)
- ▶ nedovoljna edukacija (starija generacija, slaba informiranost o trendovima i primjerima dobre prakse)
- ▶ rascjepkane poljoprivredne površine (rascjepkane površine koje bi trebalo okrupniti, premale parcele)
- ▶ otpor promjenama (slaba educiranost proizvođača i kupaca, otpor pri usvajanju novih praksi, promjena u načinu razmišljanja)

PRIJETNJE

- ▶ različito tumačenje zakona (nema jasnih pravila)
- ▶ preadministriranost države (dugo se čeka na dozvole, poticaje; troma javna uprava...)
- ▶ pravilnici ne odgovaraju stvarnom stanju (Ministarstvo poljoprivrede nema jasnú sliku ni ciljeve – sve se rješava stihijski)
- ▶ nema definirane politike razvoja – poljoprivrednici prepričeni sami sebi i svojoj procjeni mogućeg tržišta)
- ▶ nema strategije na nacionalnoj razini (nejasna pozicija poljoprivrede u ukupnoj strategiji održivog razvijanja, loša koordiniranost među odgovornim subjektima)
- ▶ globalizacija tržišta – uvoz jeftine i nekvalitetne hrane
- ▶ neuređen pravni sustav (neuređeno tržište)
- ▶ "agromafija" – ekonomski interesi iznad ekoloških i socijalnih (multinacionalne kampanje uništavaju male poljoprivrednike rušeći cijene uvozom istih poljoprivrednih proizvoda (uvoz jeftinije hrane manje kvalitete)
- ▶ trend smanjenja poljoprivrednog stanovništva (mladi ne pokazuju dovoljan interes, a starija generacija umorna od "preživljavanja"
- ▶ utjecaj energetike na poljoprivredu (zadržavanje zastarjelih tehnologija)

13.3.4. JAVNI SEKTOR

SNAGE

- ▶ ljudski resursi (resursi su stručni, kompetentni i ekipirani za obavljanje poslova u nadležnosti Uprave)
- ▶ postojanje industrijske tradicije (razvijena svijest o važnosti industrijske proizvodnje; postoji odgovoran odnos prema radu; Industrijsko naselje prerasta u grad)
- ▶ spremnost na ulaganje u odgoj i obrazovanje (stvaranje preduvjeta za zapošljavanje u postojećim poslovnim subjektima – održivost)
- ▶ mogućnost višestrukog korištenja Drave kao prirodnog resursa (razvoj gospodarstva, turizma, prometne povezanosti)
- ▶ tradicija bavljenja sportom (postoji velik broj sportskih udruženja koje doprinose raznolikosti sportskih sadržaja i poboljšanju kvalitete života građana)
- ▶ postojanje osnovne turističke infrastrukture (promocija Grada kao turističke destinacije)
- ▶ velik broj udruženja koje se bave različitim aktivnostima (mogućnost partnerske suradnje, veća mogućnost apsorpcije EU finansijskih sredstava)
- ▶ velik broj OPG-ova (raznolika ponuda roba i usluga)

PRIЛИKE

- ▶ EU fondovi (mogućnost sufinanciranja projekata iz ingerencije JLS (komunalna infrastruktura, društvena infrastruktura))
- ▶ Dunavska strategija (nudi realizaciju različitih regionalnih projekata (pogranično područje: Mađarska, Srbija))
- ▶ Sveučilište u Osijeku (Mogućnost obrazovanja kadrova sukladno potrebama na tržištu rada i specifičnostima područja; Sveučilišni kadar (know-how))
- ▶ novi Zakon o regionalnom razvoju (definirani indeks razvijenosti omogućava bolji omjer sufinanciranja projekata)
- ▶ svjetski trend očuvanja i korištenja industrijske baštine (obnove i stavljanje u funkciju industrijske baštine, kako za kulturno-turističku ponudu tako i za ponovno korištenje u gospodarske svrhe)
- ▶ nacionalni fondovi (FZOEU) – ciklusi natječaja i javnih poziva namijenjenih JLS-ovima za korištenje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske učinkovitosti
- ▶ nacionalni programi zapošljavanja (HZZ) – smanjenje broja nezaposlenih koristeći programe zapošljavanja – kroz javne radove i stručno osposobljavanje
- ▶ program za Rome (financiranje projekata koji uključuju Rome kao ciljnu skupinu ili krajnje korisnike; projekt javnih radova za nezaposlene osobe romske nacionalne manjine – javni radovi Romi za Rome i javni radovi Romi za lokalnu zajednicu)

SLABOSTI

- ▶ ljudski resursi – djelatnici u javnoj upravi (preopterećenost određenih ljudskih kapaciteta, nedovoljna motiviranost i inertnost ostalih djelatnika; nedovoljno stručnog kadra za praćenje natječaja i privlačenje sredstava iz EU fondova; nepostojanje službe za upravljanje ljudskim resursima; odlazak stručnog kadra u inozemstvo)
- ▶ nedovoljno proračunskih sredstava za poticanje proizvodnje i privlačenje novih investicija (ne postoji strateški dokument kojim bi se utvrdili prioriteti razvoja, a prema tome i kreirale aktivnosti i mjere za poticanje poticanje proizvodnje)
- ▶ nedovoljno iskorištene poduzetničke zone za potrebe zapošljavanja (slaba promocija uvjeta korištenja zona; nemotiviranost za ulazak u poduzetništvo (strah, neznanje, ekonombska nestabilnost okruženja...))
- ▶ loša prometna signalizacija i infrastruktura (nema planskog pristupa)
- ▶ nedovoljna komunikacija s građanima (zastarjelost dizajna web-stranice koji ne može pratiti novitete i pružiti kvalitetne usluge informiranja javnosti – onemogućena kvalitetna suradnja građana sa Gradskom upravom)
- ▶ visoki režijski troškovi i troškovi održavanja infrastrukture u javnom vlasništvu (neracionalno korištenje izvora energije, slaba energetska iskorištenost i neracionalnost korištenja)

PRIJETNJE

- ▶ nepovoljnji uvjeti poslovanja (visoki porezi)
- ▶ iseljavanje mladih (visoka nezaposlenost, olakšano zapošljavanje unutar EU)
- ▶ "preadministriranost" na nacionalnoj razini (kašnjenje potrebnih "suglasnosti" i dugotrajno ishođenje potrebnih dozvola)
- ▶ nedostatak educiranih kadrova s radnim iskustvom na izradi projekata za EU fondove (nedovoljna razina kvalitete pripreme projekata)
- ▶ IZBORI (na nacionalnoj i lokalnoj razini) – nemogućnost kontinuitet rada – stalne promjene / fluktuacija ljudi / manje profesionalizma
- ▶ utjecaj elementarnih nepogoda (štete koje se nanose stanovništvu i lokalnoj zajednici – direktno utječu na proračunska sredstva)
- ▶ finansijska nesigurnost (neizvjesnost prihoda – punjenja proračuna)
- ▶ nezainteresiranost i opća apatija stanovništva (pasivnost i opstrukcija pojedinih mjera)

